

ตรรกวิทยาการบริโภคกับการสร้างสรรค์มิวสิควีดีโอเพลงไทยสากล

จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงตรรกวิทยาการบริโภคมิวสิควีดีโอเพลงไทยสากลตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่แล้ว ประกอบกับการวิเคราะห์ถึงตัวบท (text) ของมิวสิควีดีโอเพลงไทยสากล ข้อมูลต่าง ๆ อีกทั้งการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างสรรค์มิวสิควีดีโอเพลงไทยสากล พบว่า ตรรกวิทยาการบริโภคมิวสิควีดีโอเพลงไทยสากลส่วนหนึ่งมีผลต่อการสร้างสรรค์มิวสิควีดีโอเพลงไทยสากลด้วย กล่าวคือ

ค่าการใช้ (Usage Value) และค่าสัญญาณ (Sign Value) เป็นคุณค่าเพื่อการบริโภคในเชิงตรรกวิทยาที่มีผลในการสร้างสรรค์มิวสิควีดีโอในฐานะของผู้ผลิต โดยค่าการใช้นั้นจะช่วยส่งเสริมให้การสร้างสรรค์สามารถสร้างความบันเทิงให้กับผู้บริโภคได้ ทั้งความบันเทิงจากเนื้อหาและตัวศิลปิน ในขณะที่ค่าสัญญาณนั้นจะมีผลต่อเนื้อหาในตัวบท (text) ของมิวสิควีดีโอ ที่จะต้องพยายามเข้าถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภคผ่านทางสัญญาณต่าง ๆ ที่มีส่วนในการกำหนดความหมายโดยนัย ตลอดจนการเข้าและถอดรหัสที่เกิดขึ้นจากมิวสิควีดีโอที่สร้างสรรค์ขึ้นจากผลของการใช้ตรรกวิทยาคุณค่าสัญญาณดังกล่าว

ส่วนค่าการแลกเปลี่ยน (Exchange Value) นั้นอยู่นอกเหนือขอบเขตของการสร้างสรรค์มิวสิควีดีโอเพลงไทยสากล ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์และคลุกคลีกับกลุ่มผลิตมิวสิควีดีโอ พบว่า การสร้างสรรค์นั้นมิได้นำเอาประเด็นของการแลกเปลี่ยนมากำหนดทิศทางของการผลิตผลงานแต่อย่างใด ผู้ผลิตมิวสิควีดีโอจะสร้างสรรค์ผลงานได้โดยเสรีโดยมิต้องคำนึงถึงว่ามิวสิควีดีโอที่สร้างสรรค์ออกมานั้นจะประสบความสำเร็จในการนำไปจำหน่าย หลังจากรับการแปรสภาพในรูปแบบของ "มิวสิควีดีโอคาราโอเกะ" หรือไม่ ซึ่งทำให้ค่าแลกเปลี่ยนเชิงสัญญาณลักษณะไม่มีบทบาทในการสร้างสรรค์มิวสิควีดีโอเช่นเดียวกัน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะค่าของการแลกเปลี่ยนเชิงสัญญาณนั้นจะแปรผันตามค่าสัญญาณที่ปรากฏขึ้น เช่น เมื่อสามารถร้อยเรียงเรื่องราวด้วยค่าสัญญาณต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้มิวสิควีดีโอ

วิดีโออยู่ในความสนใจของกลุ่มผู้บริโภค ซึ่งจะก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเชิงสัญลักษณ์ในประเด็นที่ได้วิเคราะห์ไว้แล้ว

ในการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากลของกลุ่มมิวสิกวิดีโอบริษัท แกรมมี เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด นั้น จำเป็นต้องมีการประสานงานร่วมกันกับฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มิวสิกวิดีโอที่สร้างสรรค์ออกมานั้น สามารถนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายส่งเสริมการขาย หรือฝ่ายผลิตผลงานเพลง ซึ่งผู้ผลิตซึ่งเป็นผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอจะต้องพยายามสร้างสรรค์ผลงานให้ทุก ๆ ฝ่ายพึงพอใจรวมทั้งผู้บริโภคเป็นสำคัญ ซึ่งส่วนใหญ่นั้นก็ได้ใช้ค่าสัญญาณ (Sign Value) เข้ามาส่งเสริมให้การสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเข้าถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภคได้ชัดเจน

ดล ผดุงวิเชียร ได้อธิบายถึงลักษณะการทำงานตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งถึงการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงแรกจนสำเร็จให้กับศิลปินคนหนึ่ง ๆ ในสังกัดว่า

... เริ่มต้นตั้งแต่ไม่มีอะไรเลย คุณกันระหว่างโปรดิวเซอร์เพลงกับศิลปินว่า คนนี้เป็นคนยังไง เพราะว่าในการแต่งเพลงให้เค้า เวลาเค้าร้องจะขัดเขินไม่ได้คือเค้าต้องร้องในความรู้สึกที่เป็นของเขาจริง ๆ ไม่งั้นเขาจะไม่เชื่อสิ่งที่เขาร้องออกไป เพราะฉะนั้นการศึกษาคาแรคเตอร์ของศิลปินเป็นเรื่องที่สำคัญมากสำหรับขั้นตอนแรก - แล้วก็สำคัญมาจนถึงขั้นตอนเราคือ เขาจะทำงานด้านแกนของคาแรคเตอร์ของศิลปิน ว่าคนนั้นเป็นอย่างไร คนอย่างนี้จะพูดเรื่องอะไร เวลาเขาแต่งเพลงแต่ละเพลง เขาจะถามจนได้ข้อมูลจากการพูดคุยว่าคนนี้ชอบพอ คนนี้โตขึ้นมาได้เพราะพ่อ หรือแบบผมจึกโก้อยู่แล้วเขาก็จะมีเพลงออกมา เพื่อให้คนที่เป็นพรินเซนเตอร์ในการร้อง ร้องเพลงได้อย่างมีอารมณ์ร่วมว่าเป็นคำที่เขาพูดออกมาจริง ๆ ตรงนี้จะเป็นแกนมาสู่ฝ่ายโปรโมชันว่าคนนี้มีบุคลิกอย่างไร

นี้ เพราะฉะนั้นการโปรโมชันน่าจะเป็นอย่างไรจะยึดแก่นนี้ พอลงมาถึงมิวสิควิดีโอเราก็
ต้องยึดคาแรคเตอร์เขาตลอด เพียงแต่จะหาจุดอะไรมาสนับสนุนคาแรคเตอร์นั้นให้ดี...

(ตล ผดุงวิเชียร : สัมภาษณ์)

ศิลปินในสังกัดของบริษัทนั้นจะมีผู้ควบคุมการผลิตหรือโปรดิวเซอร์ 2 ด้านด้วยกัน
กล่าวคือ โปรดิวเซอร์ทางด้านภาพ หมายถึงผู้ควบคุมการผลิตและสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอ
ซึ่งถือเป็นภาพที่สามารถส่งผ่านมาให้ผู้ชมจำนวนมากได้เห็นพร้อมกัน ในขณะที่โปรดิวเซอร์
ทางด้านเสียงหมายถึงผู้ควบคุมการผลิตและสร้างสรรค์ผลงานเพลงในแต่ละชุด โปรดิว-
เซอร์ทางด้านภาพของกลุ่มผลิตมิวสิควิดีโอมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมบุคลิกภาพที่ปรากฏออกสู่
สายตาประชาชน ซึ่งจำเป็นต้องรู้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวศิลปินให้มากที่สุด (ตล ผดุง-
วิเชียร, สัมภาษณ์) ต้องเข้าใจแผนการโปรโมชัน จุดดีจุดด้อยต้องนำมาวิเคราะห์ให้
ละเอียดเพื่อนำมาแจกจ่ายงานให้กับกลุ่มต่อไป ทั้งนี้เป็นเพราะโปรดิวเซอร์คนเดียวไม่
สามารถผลิตผลงานมิวสิควิดีโอออกมาพร้อมกันได้คราวละ 4-5 เพลง เพราะจะไม่ทัน
เวลา เมื่อมิวสิควิดีโอเพลงหนึ่งออกสู่สายตาประชาชนแล้วไม่สามารถรอด้านเป็นเดือน
จึงค่อยผลิตเพลงต่อไป จึงต้องแบ่งให้กับทีมอื่น ๆ ในกลุ่มผลิตมิวสิควิดีโอทำโดยผ่านแนว
คิด (concept) จากโปรดิวเซอร์ที่รับผิดชอบศิลปินนั้น ๆ โดยให้อิสระในการสร้างสรรค์
ผลงานอย่างเต็มที่ ซึ่งในตอนท้ายจะได้รับข้อคิดเห็นจากโปรดิวเซอร์อีกครั้งหนึ่ง เช่นว่า
ศิลปินคนนี้ทำแนวนี้ไม่เหมาะสมหรืออาจมีจุดต้องแก้ไขบ้าง ซึ่งหมายความว่าลักษณะการทํ
งานจะต้องรับผิดชอบ และสอดประสานร่วมกันโดยโปรดิวเซอร์ที่ควบคุมภาพของศิลปินคน
หนึ่ง อาจจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้กำกับมิวสิควิดีโอให้กับศิลปินอีกคนหนึ่งซึ่งอยู่ในการดูแล
และรับผิดชอบของโปรดิวเซอร์ที่ควบคุมภาพของศิลปินคนนั้นอยู่ได้เช่นกัน

จากกระบวนการทำงานดังกล่าวทำให้มองเห็นได้ชัดเจนว่า ลักษณะการทำงาน
ของบริษัท แกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด นั้น มีการทำงานที่เป็นระบบและต่อเนื่อง
กันในทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อการทำงานร่วมกับศิลปินคนหนึ่ง ๆ การพยายามยึดเอาลักษณะ
บุคลิกภาพและอุปนิสัยมาเป็นแกนหลักในการนำเสนอในทุก ๆ แง่มุมไม่ว่าจะเป็นด้านภาพ

หรือเสียงนั้น แสดงให้เห็นว่า ในฐานะของผู้สร้างสรรค์มิวสิควิดีโอซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมการขาย ก็จะต้องนำเอาจุดเดียวกันนี้มานำเสนอเพื่อให้เกิดการต่อโยงสัมพันธ์กันในการหุ้มนำการส่งเสริมการขาย ซึ่งก็เท่ากับว่าผู้บริโภคจะได้รับความบันเทิงตามค่าการใช้ ในขณะที่ค่าสัญญาที่สำคัญประการหนึ่งนั่นก็คือ การสร้างภาพพจน์ (Image making) ให้ผู้บริโภคได้รู้จักและเข้าถึงบุคลิกภาพและอุปนิสัยของศิลปิน ซึ่งแต่เดิมไม่เคยรู้จักมาก่อน หรืออาจจะรู้จักในบทบาทการแสดงที่หลากหลายมิได้รู้จักถึงอุปนิสัยจริง ๆ ผู้สร้างสรรค์มิวสิควิดีโอจะต้องสามารถนำเอาลักษณะเด่นในประเด็นดังกล่าวมาประกอบเป็นเรื่องราวหรือภาพแห่งสัญญา มีการเข้ารหัสที่ผู้บริโภคสามารถถอดรหัสและเข้าใจถึงการกำหนดความหมายได้

จากการศึกษาจากตัวบทของมิวสิควิดีโอเพลงไทยสากลที่เลือกมาศึกษา สามารถกำหนดรูปแบบของการสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอเพลงไทยสากลได้ 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่หนึ่งได้แก่ มิวสิควิดีโอที่สร้างสรรค์ขึ้นแบบเป็นเรื่องราว มีการผูกเนื้อเรื่องชัดเจนเหมือนละครหรือภาพยนตร์สั้น ๆ ความยาวเท่ากับเพลง ๆ หนึ่งหรือยาวกว่าเล็กน้อย ประกอบไปด้วยตัวแสดงนำฝ่ายชาย ตัวแสดงนำฝ่ายหญิง และตัวแสดงประกอบอื่น ๆ ซึ่งตัวแสดงนำนั้นอาจจะใช้ศิลปินผู้ขับร้องเพลงนำแสดงเองหรือไม่ก็ได้ แต่ต้องสามารถนำเสนอเรื่องราวโดยการแสดงออกต่าง ๆ พร้อมด้วยตัวหมาย (signifier) ต่าง ๆ ที่สอดคล้องไปกับตัวบทของเพลงได้ โดยอาจมีการดัดแปลงหรือต่อเติมเนื้อหาจากบทเพลงให้มีความสมบูรณ์และมีน้ำหนักมากพอที่จะสร้างสรรค์ให้เป็นเรื่องราวขึ้นมาได้ หากจะเปรียบมิวสิควิดีโอในรูปแบบนี้เสมือนเป็นภาพยนตร์ขนาดนั้นเรื่องหนึ่ง อาจกล่าวได้ว่า มิวสิควิดีโอของเพลงรักเศร้าที่กล่าวถึงความไม่สมหวังในความรักด้วยอารมณ์ของเพลงที่เศร้าสร้อย ก็จะนำเสนอเรื่องราวคล้ายเป็นภาพยนตร์ชีวิตรักเศร้าสะเทือนใจ ในขณะที่มิวสิควิดีโอเพลงสนุกสนานก็จะสร้างเป็นเรื่องราว และนำเสนอคล้ายเป็นภาพยนตร์ตลก สนุกสนาน เป็นต้น

รูปแบบที่สองได้แก่ มิวสิควิดีโอที่สร้างสรรค์ขึ้นแบบไม่เป็นเรื่องราว ที่ใช้ศิลปินผู้ขับร้องเป็นผู้ถ่ายทอดความหมายและอารมณ์ความรู้สึกของเพลง ผ่านทางสีหน้าและแววตา ประกอบกับเนื้อหาของเพลงที่ถ่ายทอดออกมาพร้อมกัน การสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอในรูปแบบนี้นั้นไม่มีตัวแสดงร่วมอื่น ๆ ที่จะช่วยส่งความหมายของเพลงให้แจ่มชัดขึ้น ดังนั้นการสร้างสรรค์จึงต้องพิถีพิถันกับความสำคัญของบรรยากาศของภาพและฉากเป็นอย่างมาก

รูปแบบที่สามได้แก่ มิวสิควิดีโอที่สร้างสรรค์ขึ้นแบบไม่เป็นเรื่องราวเด่นชัด โดยการสร้างสรรค์ที่ผสมผสานกันของมิวสิควิดีโอแบบเป็นเรื่องราว และไม่เป็นเรื่องราวเข้าไว้ด้วยกัน ถึงแม้ว่าจะประกอบไปด้วยตัวแสดงมากกว่าหนึ่งคน แต่ก็ไม่สามารถกำหนดที่มาที่ไปของตัวแสดงในมิวสิควิดีโอรูปแบบนี้ได้ชัดเจนในประเด็นต่าง ๆ เช่น มีความสัมพันธ์กันได้อย่างไร หรือทำไมต้องเกิดเหตุเลิกรากัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการสร้างสรรค์โดยการถ่ายทอดภาพเพียงแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งที่เกิดขึ้น มิได้เป็นการใช้ภาพเล่าเรื่องราว จึงได้แต่เพียงสะท้อนภาพให้ผู้บริโภคได้รับรู้และรู้สึกตามสลับกับภาพของตัวศิลปินผู้ขับร้อง ที่จะแสดงออกถึงสีหน้าและท่าทางตามแต่ว่าเพลง ๆ นั้นจะเป็นเพลงเศร้าหรือสนุกสนาน

จากรูปแบบการสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอเพลงไทยสากลทั้งสามรูปแบบที่กล่าวมานั้น การเลือกรูปแบบการสร้างสรรค์คืออย่างไรอย่างหนึ่งอยู่ในวิจารณญาณของผู้กำกับมิวสิควิดีโอเพลงนั้น ๆ โดยมักจะใช้องค์ประกอบด้านอื่น ๆ เช่น จังหวะหรือทำนองของเพลง เนื้อหาของเพลง หรือแม้แต่ตัวศิลปินของผู้ขับร้องเพลง ๆ นั้นมาเพื่อตัดสินหารูปแบบการสร้างสรรค์ที่ลงตัว และสามารถเรียกความสนใจจากกลุ่มผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพในช่วงเวลาที่นำเสนอผลงาน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวมานั้นล้วนเป็นปัจจัยที่นำมาช่วยสนับสนุนค่าการใช้ของมิวสิควิดีโอตามตรรกวิทยาการบริโภคเพื่อสร้างความบันเทิงให้กับผู้ชม อีกทั้งมีแนวทางที่ชัดเจนก่อนที่จะนำออกให้ใช้งานตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้เป็นเพราะมิวสิควิดีโอแต่ละเพลงของศิลปินแต่ละคนนั้น มิได้ถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างสำเร็จรูป และประกอบด้วยหน้าที่การใช้งานอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงเหมือนเครื่องมือเครื่องไม้ชนิดอื่น ๆ มิวสิควิดีโอเป็นสื่อที่ต้องผ่านการวางแผนสร้างสรรค์ให้คล้องจองลงตัวทั้งกับตัวเพลงและตัวศิลปิน

ตลอดจนมิวสิกวิดีโอแต่ละเพลงนั้นก็จะนำเสนอความบันเทิงตามคุณค่าการใช้ที่แตกต่างกันไปตามแต่ตัวบทหรือจังหวะทำนองของเพลงจะเป็นตัวกำหนดแนวทางการสร้างสรรค์

ในการวิเคราะห์ถึงตรรกวิทยาการบริโภคกับการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากลครั้งนั้น ได้พยายามศึกษาถึงความสัมพันธ์ของคุณค่าต่าง ๆ ในการบริโภคที่มีผลต่อการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากลในส่วนของรูปแบบและเนื้อหา กล่าวคือ

1. ตรรกวิทยาเชิงหน้าที่ของค่าการใช้สอยกับการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากล จากผลการวิเคราะห์ที่กล่าวมาแล้วนั้นพบว่าตรรกวิทยาเชิงหน้าที่ของค่าการใช้สอยของมิวสิกวิดีโอในส่วนของผู้บริโภคนั้นจะถูกกระตุ้นเร้าจากความบันเทิงที่สอดแทรกเข้ามาในเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับตัวบทและอารมณ์ของเพลง เช่น มิวสิกวิดีโอของเพลงรักเศร้าสะเทือนใจ ก็จะทำให้การนำเสนอที่แสดงออกถึงอารมณ์เศร้าในการกระตุ้นความรู้สึกของผู้บริโภคให้โน้มเอียงไปในแนวทางเดียวกัน ในขณะที่มิวสิกวิดีโอของเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้แง่คิดในลักษณะต่าง ๆ ก็จะสามารถเสนอภาพที่ดึงดูดความสนใจให้ผู้บริโภคได้เข้าใจตามแง่คิดหรือมุมมองต่าง ๆ ที่เพลงต้องการจะนำเสนอ นอกจากความบันเทิงที่ได้รับจากเนื้อหาแล้ว ผู้บริโภคยังใช้มิวสิกวิดีโอในการบริโภคความบันเทิงที่ได้รับจากตัวศิลปินที่ตนเองชื่นชอบ เป็นการบริโภคภาพพจน์และความพึงพอใจต่าง ๆ ที่ได้รับไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งค่าของการใช้ที่แตกต่างกันดังกล่าวนี้จะทำให้การสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากลมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นดังนี้ คือ

1.1 การสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก โดยทั่วไปแล้วนั้นในตลาดเพลงปัจจุบัน เพลงรักในแง่มุมมองต่าง ๆ ถูกนำมาตีแผ่อย่างแพร่หลาย ซึ่งความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนนอกเหนือจากเรื่องราวของความรักที่มีทั้งสมหวัง ผิดหวัง แล้วนั้น ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อารมณ์ของเพลงรักแต่ละเพลงนั้นแตกต่างกันไปได้แก่ จังหวะและทำนองของเพลงที่นำมาประกอบเข้ากันเป็นเพลง ซึ่งจะมีผลทำให้เพลงนั้น ๆ มีการ

นำเสนอของอารมณ์ที่ต่างกันออกไปไม่ว่าจะเป็นเศร้าสะเทือนใจ สนุกสนาน หรือให้อารมณ์รุนแรงเร้าใจ เป็นต้น

จากการศึกษาคลสิกส์กับผู้เชี่ยวชาญในการสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอเพลงไทยสากลสามารถกล่าวได้ว่า การสร้างสรรค์เพื่อให้สอดคล้องกับค่าการใช้เพื่อความบันเทิงของเนื้อหาเพลงที่ให้อารมณ์เศร้าสะเทือนใจที่เกิดขึ้นจากเนื้อหาของตัวบทของเพลงที่เกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวัง และทำนองของเพลงที่อ้อยอิ่งเซื่องช้า การนำเสนอสร้างสรรค์เรื่องราวที่สอดรับกับเหตุการณ์ที่กล่าวถึงในตัวบทของเพลงซึ่ง ดล ผลิต วิเชียร ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

...โดยพื้นฐานเพลงช้าที่มีลักษณะของการสร้างอารมณ์สูง ความเป็นเรื่องราวจะได้เปรียบเพราะเป็นเรื่องของคนเรื่องของมนุษย์ ดำเนินเรื่องไปมันจะเกิดอารมณ์ได้ง่าย มีตัวละครที่จะสร้างให้เกิดอารมณ์ได้...

(ดล ผลิต วิเชียร : สัมภาษณ์)

ส่วน บรรชา แววบุตร ผู้กำกับมิวสิควิดีโอของบริษัท คีตา เร็คคอร์ด ได้เสนอความคิดเห็นในประเด็นเดียวกันนี้ว่า

...ถ้าเราจะเสนอมิวสิควิดีโอออกมาในแง่ของละคร ขั้นตอนการถ่ายทำก็จะยุ่งยากกว่า มันจะมีเรื่องคิวอะไรที่พิถีพิถันมากกว่า การเดินเข้าเดินออกอะไรมันจะยุ่งยากกว่าการทำมิวสิควิดีโอธรรมดา ซึ่งการทำมิวสิควิดีโอแบบธรรมดาไม่ต้องการรายละเอียดขนาดนั้น ความต่อเนื่องอะไรมันไม่จำเป็น แต่ถ้าพูดถึงในแง่ของการตัดต่อเป็นละครจะตัดง่ายกว่าคือ มันถูกวางแผนไว้หมดแล้วว่าจะเป็นอย่างไง ๗ ก็แค่ตัดให้เข้ารูปเข้ารอยเท่านั้นเอง...

(เดชะบอย, ปีที่ 3 ฉบับที่ 38 : 47)

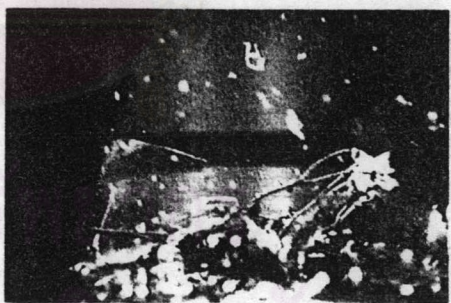
ตัวอย่างของมิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากลที่ถูกสร้างสรรค์จากค่าการใช้เพื่อให้ผู้บริโภครับรู้บริโภครความบันเทิงจากเนื้อหาที่กระตุ้นให้เกิดความเคระ่าสะเทือนใจ อันเกิดจากความรักรที่ไม่สมหวังระหว่างชายหนุ่มหญิงสาว ได้แก่ มิวสิกวิดีโอเพลง "อีกหน่อยเธอคงเข้าใจ" ของศิลปิน ธเนศ วรากุลนุเคราะห์

"อีกหน่อยเธอคงเข้าใจ" เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสะเทือนใจ กล่าวถึงความรักของชายหนุ่มหญิงสาวที่จำต้องเลิกรากันไปด้วยเหตุจำเป็น เนื้อหาในตัวบทของเพลงมิได้กล่าวถึงเหตุผลที่ชัดเจนว่าเพราะเหตุใดฝ่ายชายจึงจำเป็นต้องเป็นฝ่ายจากไป โดยบอกแต่เพียงว่าสักวันหนึ่งในอนาคตฝ่ายหญิงจะเข้าใจถึงเหตุผลนั้นได้เอง

เมื่อนำมาสร้างเป็นเรื่องราวในมิวสิกวิดีโอแล้ว ผู้สร้างสรรค์ได้พยายามผูกเรื่องให้มีที่มาที่ไปที่ชัดเจนขึ้น และมีน้ำหนักในการสื่อความหมายและความเข้าใจเพื่อใช้สร้างอารมณ์ร่วมของผู้บริโภค จนในที่สุดได้นำสาเหตุของการป่วยเป็นโรคความผิดปกติทางสมองที่ต้องจบชีวิตลงในไม่ช้ามาเป็นสาเหตุที่ฝ่ายชายต้องขอเลิกกับฝ่ายหญิง ด้วยความรักและอยากจะทำให้คนรักสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้แม้วันหนึ่งตนเองต้องตายลง

มิวสิกวิดีโอเพลง "อีกหน่อยเธอคงเข้าใจ" ใช้รูปแบบการสร้างสรรค์แบบเป็นเรื่องราวที่เหมือนภาพยนตร์ขนาดสั้น มีการแนะนำตัวละครในตอนต้นเรื่อง มีการนำเข้าสู่ความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องและประเด็นสำคัญ ด้วยบทสนทนาระหว่างตัวละครนำฝ่ายชายกับแพทย์ ภาพแผ่นฟิล์มเอ็กซเรย์สมองที่ตัดสลับไปมากับภาพของฝ่ายชายที่เริ่มมีอาการปวดศีรษะรุนแรง เป็นตัวหมายของสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้บริโภครเกิดการรับรู้และเข้าใจ ภาพที่ต่างฝ่ายต่างต้องร้องไห้ทำให้ผู้บริโภครเกิดความรู้สึกคล้อยตามไปกับอารมณ์ที่ต้องตกอยู่ในความกดดัน และไม่อาจหาทางออกให้กับปัญหาได้ ฝ่ายหญิงเป็นคนอ่อนหวาน รักดอกไม้ ไม่เกรี้ยวกราดใช้อารมณ์ และพยายามเข้าใจฝ่ายชายเพื่อสานต่อความสัมพันธ์ให้เป็นปรกติ ทั้งนี้เพราะไม่ทราบความจริงเกี่ยวกับอาการป่วย ฝ่ายชายเองไม่ยอมรับการบำบัดรักษาตามที่แพทย์เสนอความเห็นว่าจะทำให้อาการดีขึ้น แต่กลับใช้การนั่ง

สมาธิซึ่งเป็นตัวหมายที่บอกถึงลักษณะบุคลิกและอุปนิสัยของความเป็นคนมุ่งมั่น ได้เดี่ยว
 เอาจริงเอาจัง มีความศรัทธาในหลักศาสนา เป็นคนดีและเสียสละ

ภาพประกอบมิวสิกวิดีโอเพลง อีกหน่อยเธอคงเข้าใจ

การใช้ตัวหมายของภาพข่าวของล้มระเนระนาด โถใส่ดินสอและหนังสือที่ตกลงมาเลื่อนห้อง หรือภาพของโถแก้วที่แตก กระຈกแตก และภาพแว่นตาของฝ่ายชายที่ร่วงลงพื้น สะท้อนถึงความรู้สึกกดดันและการปะทุของอารมณ์ของฝ่ายชายที่เกิดสับสนและไม่มีทางออกกับการตัดสินใจในสิ่งที่บางครั้งตนเองยังรับไม่ได้

มิวสิควิดีโอเพลง "อีกหน่อยเธอคงเข้าใจ" สร้างเป็นเรื่องราวที่ใส่เหตุผลได้ สอดรับกับตัวบทของเพลง ผู้บริโภคสามารถเข้าใจตัวแสดงได้ในรายละเอียดของความคิด ความรู้สึก อุปนิสัย และอารมณ์ได้เร็วในเวลาไม่นาน ทั้งที่ไม่มีบทพูดระหว่างตัวแสดง มีแต่เพียงเพลงที่คอยเชื่อมโยงเรื่องราวให้ผู้บริโภคเกิดความเข้าใจและมีอารมณ์ร่วมไปกับภาพที่ใช้เป็นตัวหมาย อันแสดงถึงความรู้สึกต่าง ๆ เช่น ความรู้สึกกดดัน ขัดแย้ง หรือความรู้สึกรักและเป็นห่วง เป็นต้น

การใช้ตรรกวิทยาการบริโภคมิวสิควิดีโอเพลงไทยสากลในส่วนของค่าการใช้ ในการสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอเพลงไทยสากลที่มีเนื้อหาสะเทือนใจ และต้องการอารมณ์ร่วมสูงจากผู้ฟังเพลงและชมภาพ จำเป็นต้องสร้างเรื่องราวให้ดูสมจริงสมจัง มีประเด็นที่แรงพอจะโน้มน้าวความรู้สึกของผู้บริโภคให้คล้อยตามได้ รูปแบบการสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอแบบเป็นเรื่องราว จึงมักเป็นทางเลือกในการสร้างสรรค์ของผู้กำกับมิวสิควิดีโอที่ต้องการใช้เรื่องราวในมิวสิควิดีโอในการสนับสนุนเพลงให้เกิดอารมณ์ร่วม ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมักพบการสร้างสรรค์ในรูปแบบนี้ในเพลงรักที่มีเนื้อหาเศร้าสะเทือนใจ ซึ่ง ดล ผลิต-วิเชียร ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า

...ถ้าเป็นเพลงช้า เนื้อเพลงค่อนข้างจะเป็นบทหนัง เหมือนเป็น plot คร่าว ๆ ในบทเพลงเหมือนเป็นโครงของเรื่องไว้ให้แล้วเราจะบวก Creative อะไรเข้าไป หรือว่าทำอย่างไรให้สถานการณ์ที่ออกมาในเพลงถึงพริกถึงขิงหรือเข้มข้นกว่าเดิม

สมมติว่าเพลงส่วนใหญ่บอกว่าเซอหักอกชั้น แต่ว่าการหักอกหรืออกหักตรงนั้นมันมีวิธี เกิดได้หลายแบบ ตรงนั้นคือหน้าที่ของเรา แต่เรารู้ว่าเราต้องทำออกหัก...

(ดล ผดุงวิเชียร, สัมภาษณ์)

มิวสิควิดีโอเพลง ทำได้หรือเปล่า ของศิลปินนุโวก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่มีการสร้างสรรค์เป็นไปเพื่อการสนับสนุนค่าการใช้ที่จะนำมาซึ่งความบันเทิงในเนื้อหาของเพลง รักเศร้าสะเทือนใจ โดยการสร้างสรรค์ใช้การบอกเล่าเรื่องราวความสัมพันธ์ของตัวละครตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ภาพประกอบมิวสิควิดีโอเพลง ทำได้หรือเปล่า

ทำได้หรือเปล่า เป็นเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเตรียมใจเพื่อพบกับอดีตคนที่กลับมาขอคืนดี โดยเนื้อหาในตัวของเพลงนั้นพยายามชี้แนะและเตือนสติให้ได้แง่คิดเกี่ยวกับความเจ็บช้ำในอดีตที่ผ่านมา เพื่อจะไม่หวนกลับไปสู่แนวทางเดิมอีก เนื้อเรื่องมิวสิควิดีโอเพลงทำได้หรือเปล่านั้นสร้างขึ้นจากเรื่องราวที่ดูคล้ายเป็นประสบการณ์ในชีวิตจริงของศิลปินผู้ขับร้อง คือ จอห์น รัตนเวโรจน์ หรือ จอห์น นุโว ภาพเล่าเรื่องราวความรักในอดีตเมื่อครั้งยังเป็นวัยรุ่น และความเจ็บช้ำต่าง ๆ ที่ได้รับจากฝ่ายหญิงซึ่งเป็นคนใจโลเล และเจ้าชู้ จนภาพย้อนกลับมาสู่ปัจจุบันที่ฝ่ายหญิงกลับมาหาฝ่ายชายซึ่ง

กลายเป็นนักร้องนักดนตรีเหมือนชีวิตจริง ซึ่งการนำเสนอภาพที่เหมือนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตจริงของผู้ขับร้องหรือถ่ายทอดเนื้อหาของเพลง สามารถช่วยส่งเสริมเพลงให้มีน้ำหนักและดลสมจริงมากยิ่งขึ้น

ในตอนต้นเรื่องเป็นบทรำพึงของฝ่ายชายที่เปรียบเทียบกับผู้หญิงกับความร้อนแรงของไฟ โทณสีที่ร้อนแรงและเปลวไฟที่ทำให้ภาพดูมีอิสระ ช่วยส่งเสริมให้บทพูดที่เปรียบเปรยถึงไฟและความร้อนสามารถเข้าถึงความรู้สึกในใจของผู้บริโภคได้ชัดเจนขึ้น ภาพหญิงสาวและดอกกุหลาบสีแดง แสดงถึงความรักและมีเสน่ห์ดึงดูดใจ ภาพหญิงชายนั่งหันหลังให้กันแสดงถึงความไม่เข้าใจกัน ความห่างเหินและไม่สามารถเข้ากันได้ ภาพฝ่ายชายซึ่งเป็นนักร้องสวมเสื้อสีขาว เล่นเปียโนร้องเพลง ในขณะที่มีแสงไฟฉายเข้าหาเป็นลำยาวดูเศร้าสร้อยและเหงา ในขณะที่มีภาพในอดีตของความรักที่เลิกรากัน ท่าทางเย้ายวนของฝ่ายหญิงขณะช้อนมอเตอริไซด์ฝ่ายชาย ทำให้เห็นถึงวิถีชีวิตวัยรุ่น และอุปนิสัยของฝ่ายหญิงที่แสดงออกด้วยสีหน้าและแววตาอย่างชัดเจน บนถนนที่กว้างมองเห็นเสาไฟฟ้าทอดยาวเป็นทางไกล เด็กหนุ่มสองคนตกลงกันเรื่องของความรักที่มีต่อหญิงสาวคนเดียวกัน ผู้บริโภคสามารถเข้าใจเหตุการณ์เรื่องราวที่เกิดขึ้นได้โดยตลอดเวลาว่าจากอดีตนั้นเกิดอะไรขึ้นบ้าง และปัจจุบันเรื่องราวจะเป็นไปเช่นไร ฉากที่ดูคล้ายละครขณะที่ฝ่ายหญิงใช้มิตแทงผู้ชายคนหนึ่ง แสดงถึงความหมายของความร้ายกาจ โหดเหี้ยม แสงเงาในภาพประกอบด้วยชุดสีแดงยาวที่สวมอยู่ และสีอื่น ๆ ในโทนสีร้อน ทำให้ภาพดูน่าสนใจและสื่อถึงอารมณ์และความคิดของฝ่ายหญิงได้

การกลับมาของฝ่ายหญิงในปัจจุบันยังคงนำเอาความร้ายกาจด้วยที่ทำและการแสดงออกแบบเดิม ภาพที่ฝ่ายหญิงทะเลาะกับผู้ชายอีกคนหนึ่ง ในขณะที่ตัวแสดงนำฝ่ายชายคือจอห์น นูโว ยืนมองอยู่ห่าง ๆ และเห็นถึงความไม่เคยเปลี่ยนแปลงนิสัยของฝ่ายหญิงแม้เวลาจะผ่านไป ในที่สุดเขาก็หันหลังกลับโดยไม่มีคำพูดใด ๆ เป็นภาพของความหมายของการจบสิ้นปัญหาโดยฝ่ายชายขอเดินจากไปตามปณิธานที่ตั้งไว้ตามบทเพลงว่า

จะต้องทำให้ได้ ตอนท้ายของเรื่องนำภาพตอนเปิดเรื่องมาเสนอในบทราฟิงที่ต่างไป แต่ยังคงตอกย้ำถึงลักษณะอุปนิสัยของฝ่ายหญิงที่ยังคงร้อนแรงเหมือนไฟไม่เคยเปลี่ยน

จากตัวอย่างที่ยกมาเสนอจะเห็นได้ว่า เรื่องราวที่เกิดขึ้นในเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอเป็นเรื่องราวที่มีการต่อเสริมไปจากตัวบทของเพลงที่มีอยู่เดิม แต่ยังคงยึดเอาแนวทางเดียวกันของอารมณ์เศร้าสะเทือนใจที่เกิดจากความรักที่ไม่สมหวังไว้อยู่เช่นเดิม ด้วยความเป็นศิลปินงานมิวสิกวิดีโอจะทำให้สามารถสัมผัสถึงความรู้สึกของผู้บริโภคได้อย่างลึกซึ้งและละเอียดอ่อน จนสามารถกระตุ้นให้เกิดอารมณ์คล้อยตามได้ ทั้งนี้เป็นเพราะส่วนหนึ่งที่ผู้สร้างสรรค์ให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างจินตนาการของผู้บริโภคตามคำสั่งสัมภาษณ์ของ กิตติศักดิ์ ช่วงอรุณ ที่ว่า

...มิวสิกวิดีโอเป็นอาวุธอันหนึ่งที่สำคัญ ถ้ามองว่าคนเรามีเพลงซึ่งมีทั้งเสียงทั้งภาพ บางครั้งเพลงคนฟังอาจจะจินตนาการได้เอง แต่บางครั้งถ้าเราสามารถวาดภาพขึ้นมาให้มันสวยงามหรือได้อารมณ์ ได้เรื่องราว ได้สาระมันก็ช่วยทำให้การสร้างภาพจินตนาการของคนฟังเร็วขึ้น แทนที่จะปล่อยให้เขา บางคนอาจจะไม่ประสบความดีมาก็อาจสร้างจินตนาการได้เร็ว แต่บางคนอาจจะไม่ได้สนใจ ไม่ได้ concentrate กับมัน เพราะฉะนั้นบางครั้งเขาฟังเพลงอย่างเดียวมันอาจจะผ่านในการสร้างมิวสิกวิดีโอ ก็คือการสร้างจินตนาการที่ชักจูง ที่ดึงดูดให้เขาสนใจในตัวศิลปินและตัวเพลง ซึ่งไม่ถือเป็นนโยบายแต่เป็นอาวุธ...ตั้งแต่การฟัง ดึงดูดจนกระทั่งถ้าเราสามารถ convince เขาได้เขาพอใจเขาก็ซื้อ...

(กิตติศักดิ์ ช่วงอรุณ : สัมภาษณ์)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เพลงที่ต้องอารมณ์ร่วมจากผู้บริโภคสูงในด้านของความเศร้าสะเทือนใจด้วยจังหวะของเพลงที่เชื่องช้านุ่มนวล มักจะสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอออกมาเป็นเรื่องราวเพื่อการพัฒนาอารมณ์ตามกันไประหว่างผู้บริโภคกับตัวหมายต่าง ๆ ที่ปรากฏเป็นภาพในมิวสิกวิดีโอและการแสดงออกของตัวแสดงในเรื่อง ดังนั้น จึงพบว่ามิวสิกวิดีโอ

เพลงต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาไปในแนวทางเดียวกันนั้นมักจะใช้รูปแบบการสร้างสรรค์คล้ายคลึงกัน ได้แก่ มิวสิควิดีโอเพลง แพ้ ของจักรพรรดิ อวศรบุรี มิวสิควิดีโอเพลง พอแล้ว และ คนไม่มีวาสนา ของ ชรัส เฟื่องอารมณ์ มิวสิควิดีโอเพลง บ่อนทำลาย ของ อำพล ลำพูน เป็นต้น ซึ่งลักษณะรูปแบบและเนื้อหาของมิวสิควิดีโอที่สร้างขึ้นแบบเป็นเรื่องราวเพื่อ กระตุ้นอารมณ์ร่วมด้วยเพลงที่ให้อารมณ์เศร้าสะเทือนใจนั้น พอจะสรุปได้ว่า

1. รูปแบบของการสร้างเรื่องราวในมิวสิควิดีโอประเภทนี้นั้นมักใช้เนื้อหาของ เพลงเป็นแนวทางในการสร้างเรื่อง แต่ทั้งนี้ต้องสามารถสร้างภาพออกมาให้คนดูซึ่งเป็น ผู้บริโภคภาพและเสียงพร้อมกัน สามารถเข้าใจเรื่องได้ชัดเจนกว่า เนื้อเรื่องอาจเพิ่มเติม บางส่วนของภาพให้ดูสมจริงมากขึ้น ทั้งนี้เพราะตัวเพลงเพียงอย่างเดียวอาจไม่ต้องนำ เสนอเรื่องราวให้ครบสมบูรณ์ แต่สามารถปล่อยให้ผู้ฟังเพลงใช้จินตนาการหรือประสบ- การณ์ที่มีอยู่เดิมช่วยต่อเติมให้ได้ภาพในจินตนาการครบถ้วนได้ แต่เมื่อเป็นภาพในมิวสิควิดีโอแล้วการสร้างเรื่องราวจะต้องหาเหตุผลเป็นภาพของเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาประกอบ ช่วยส่งเสริมให้เนื้อหาของเรื่องชัดเจนสมบูรณ์ และจบลงได้ในระยะเวลาของเพลง ๆ นั้น

2. รูปแบบของเนื้อเรื่องมิวสิควิดีโอประเภทนี้นั้นมักนำเสนอลักษณะการดำเนิน เรื่องราวที่เข้าไปเข้ามาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของชายและหญิง ขึ้นอยู่กับว่าฝ่ายใดจะเป็น ฝ่ายถ่ายทอดความหมายตามเนื้อหาของเพลง หรือฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายถูกกระทำจากอีกฝ่าย หนึ่งในลักษณะที่ต้องนำเสนออย่างชัดเจน เช่นฝ่ายชายต้องเล็กกับฝ่ายหญิง แม้ฝ่ายชายจะ เป็นคนจิตใจดีรักจริง แต่ฝ่ายหญิงเป็นคนเจ้าชู้ และนิยมคนร่ำรวย เป็นต้น การเป็นตัว แทนนำเรื่องราวอาจใช้ผู้อื่นเป็นตัวแสดงนำหรือศิลปินผู้ขับร้องจะแสดงนำเองก็ได้ ขึ้นอยู่ กับบุคลิกของศิลปินผู้ขับร้องว่าสามารถจะแสดงนำในเรื่องได้หรือไม่

3. ลักษณะการดำเนินเรื่องแบบละครหรือภาพยนตร์ในมิวสิควิดีโอประเภทนี้นั้น จำเป็นต้องใช้ตัวละครมากกว่า 1 คน กล่าวคือ ต้องประกอบด้วยตัวแสดงนำฝ่ายชาย ตัวแสดงนำฝ่ายหญิง บุคคลที่สามที่นำมาซึ่งปัญหาระหว่างคู่รัก และตัวแสดงประกอบอื่น ๆ

ตัวแสดงทุกตัวจะใช้การแสดงออกทางสีหน้า และท่าทางเป็นสำคัญ เพราะไม่มีบทพูดเป็นเรื่องราวแบบละครหรือในภาพยนตร์ได้ภาพที่ปรากฏเสมอ นัก เป็นภาพฉายใดฉายหนึ่ง แสดงออกซึ่งอารมณ์ในลักษณะต่าง ๆ ด้วยสีหน้าหรือท่าทางเช่น โกรธ เสียใจ เข้าใจ สำนึกผิดหรือเป็นห่วง เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีภาพความสัมพันธ์ของฉายหนึ่งต่อบุคคลที่สาม ภาพปรับความเข้าใจ และภาพการบอกเลิกความสัมพันธ์อีกด้วย

4. เทคนิคการดำเนินเรื่องส่วนใหญ่นิยมใช้การเล่าเรื่องด้วยภาพจากในอดีต มาสู่ปัจจุบันเป็นสำคัญ เพื่อสร้างความรู้สึกคล้อยตามไปกับตัวแสดงนำในเรื่อง โดยภาพที่ถ่ายทอดเรื่องราวมักตัดสลับกับการแสดงออกทางสีหน้าของนักร้องนำด้วยภาพตัดต่อที่นุ่มนวล เชื่องช้า เข้าได้กับจังหวะและทำนองของเพลง

อย่างไรก็ดี การคำนึงถึงค่าการใช้ในการกระตุ้นความรู้สึกและอารมณ์ของผู้บริโภคด้วยการสร้างสรรค์แบบเป็นเรื่องราว เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความรู้สึกคล้อยตามต่ออารมณ์ของเพลงนั้น ยังจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบบางประการที่ทำให้รูปแบบการสร้างสรรค์มีวิสัยทัศน์โอเพลงนั้น ๆ เป็นไปในอีกแนวทางหนึ่ง คือ การสร้างสรรค์แบบไม่เป็นเรื่องราวแต่จะใช้ตัวศิลปินผู้ขับร้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้สึกออกมาทางสีหน้าและแววตา พร้อมกับเพลงที่นำเสนอออกมาพร้อมกัน

มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากลชุด "ความลับสุดขอบฟ้า" ของ ใหม่ เจริญปุระ สามารถใช้เป็นตัวอย่างของการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอตามแนวทางดังกล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ เป็นเพราะว่ามิวสิกวิดีโอทุกเพลงในอัลบั้มชุดนี้นั้นมิได้สร้างสรรค์เป็นเรื่องราวเลย ทั้งนี้ เป็นเพราะสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ ใหม่ เจริญปุระ เป็นนักร้องที่แท้จริงมากในความรู้สึกของผู้ชม ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะนำมาสมทบทางเพื่อสร้างสรรค์เป็นเรื่องราว (ดล ผดุงวิเชียร : สัมภาษณ์) ประกอบกับการให้ความสำคัญกับการวางแนวคิด (concept) ของอัลบั้มชุด "ความลับสุดขอบฟ้า" ดล ผดุงวิเชียร ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า

...มีหลายคนมาตั้งคำถามกับผมว่า ทำไมถึงต้องเป็นที่อียิปต์แทนที่จะเป็นซาอุดีอาระเบีย ผมนึกหาเหตุผลตอบเขาไปว่า ที่นั่นมันได้เห็นของ นั่นคือนอกจากทะเลทรายแล้วเรายังได้เห็นปิรามิด เห็นสถานโบราณ และมันยังตรงตามคอนเซ็ปต์ของชื่ออัลบั้มว่า ความลับสุดขอบฟ้า เพราะที่อียิปต์เราสามารถมองเห็นขอบฟ้าได้จริง ๆ...

(แพรวสุดสัปดาห์, ปีที่ 10, 1 มกราคม 2536 : 114)

"เธอรู้หรือเปล่า" จัดเป็น 1 ใน 3 เพลงในอัลบั้มชุด "ความลับสุดขอบฟ้า" ของ ใหม่ เจริญปุระ ซึ่งใช้สถานที่ถ่ายทำในประเทศอียิปต์ "เธอรู้หรือเปล่า" เป็นเพลงรักเศร้าที่กล่าวถึงความเหงาและปวดร้าวหลังจากที่ต้องอยู่คนเดียวตามลำพัง เพราะได้เลิกราไปกับชายคนรัก ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการสร้างสรรคั้มีวลีชีวิตโอเพลงในอารมณ์ดังกล่าวนี้จะเข้าได้ดีกับการสร้างสรรค์ในรูปแบบของเรื่องราว ที่สามารถจะนำไปใช้ในการดึงดูดให้ผู้บริโภคเกิดอารมณ์คล้อยตามได้ แต่เนื่องมาจากความเป็นตัวตนของศิลปินอย่าง ใหม่ เจริญปุระ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ประกอบกับความน่าสนใจของสถานที่ถ่ายทำซึ่ง แสนคม สมคิด ผู้อำนวยการผลิตมีวลีชีวิตโอให้กับใหม่ เจริญปุระ กล่าวไว้ว่า

ภาพประกอบมิวสิควีดีโอเพลง เชอร์หรือเปล่า

...อย่างช่วงที่ไปเนี่ย เราจะบอกว่าไม่เรื่องนะเพราะว่าถ้าเรื่องบีบเนี่ยมักจะ
นำคนเข้าไปเลย จนลืมเลยว่าเรามาอียิปต์ เราก็จะไม่เห็นบ้านเมืองไม่เห็นอะไร ก็มา
คิดกันให้อะไรสวย ๆ งาม ๆ วัฒนธรรมที่เค้าแตกต่างไปจากเรา ก็เชิงท่องเที่ยวแล้วกัน
แต่แล้วก็แฝงไว้ซึ่ง mood แฝงไว้ซึ่งอารมณ์ คอนเซ็ปต์ของอัลบั้มอะไรก็ว่าไป ไม่อยาก
deep ลงไปที่เรื่อง เพราะถ้าเกิด deep ลงไปที่เรื่องบีบคนจะแบบว่าตามเรื่องแล้วดูไม่
สนุก...

(เดอะบอย, ปีที่ 3 ฉบับที่ 38)

มิวสิควีดีโอเพลง "เชอร์หรือเปล่า" นำเสนอภาพในมุมกว้างเพื่อให้เห็นบรรยากาศโดยทั่วไปของประเทศอียิปต์ที่เส้นขอบฟ้าตัดเป็นแนวตรง และประกอบไปด้วยตึกรามบ้านช่องที่ดูแปลกตา ภาพของโดมมัสยิดที่ตัดกับท้องฟ้าและแสงอาทิตย์ ภาพคนท้องถิ่นที่แต่งกายแปลกตา และภาพของ ใหม่ เจริญปุระ ในเสื้อผ้าแบบนักท่องเที่ยวที่สวมบุกสมัน

ดูทะมัดทะแมง หอบหิ้วกระเป๋าเดินทางใบใหญ่ ล้วนเป็นตัวแทนของการเดินทางท่องเที่ยว
เที่ยวไปในสถานที่แปลกใหม่เป็นเหมือนการค้นหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้กับชีวิต

การสร้างสรรคมีวลีคติโอเพลง "เซอรู้หรือเปล่า" ยังคงต้องคำนึงถึงการใช้อยู่
มีวลีคติโอเพื่อสร้างความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในอารมณ์แบบเดียวกันกับในเพลงหรือตัว
ศิลปินของผู้บริโภค ดังนั้นจึงปรากฏภาพโดยทั่วไปของผู้ขับร้องกับบรรยากาศในประเทศ
อียิปต์สลับไปมากับภาพระยะใกล้เฉพาะใบหน้าของ ใหม่ เจริญปุระ ที่แสดงออกถึงอารมณ์
ความรู้สึกอย่างโดดเด่น นอกจากนี้แล้ว มีวลีคติโอเพลง "เสียใจได้ยืนไหม" ก็มีรูปแบบ
การสร้างสรรคเป็นไปในแบบเดียวกัน ซึ่งการสร้างอารมณ์ร่วมนั้นก็ผ่านทางสัญลักษณ์
ต่าง ๆ ในภาพ ลักษณะของภาพและสถานที่ถ่ายทำ ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้สึกผ่าน
ทางสีหน้าและแววตาของศิลปินผู้ขับร้อง

สำหรับการสร้างสรรคเมื่อค่าการใช้ในการบริโภคความบันเทิงจากเพลงรักที่ให้
อารมณ์รุนแรงนั้น แนวทางการสร้างสรรคจะสอดคล้องกับจังหวะและทำนองของเพลง เป็น
สำคัญ เพราะเพลงรักประเภทนี้นั้นมักดำเนินไปด้วยทำนองเพลงที่รุนแรงเร้าใจ ให้
อารมณ์ร้อนแรงหรือหวิวหวา ดังนั้น การสร้างสรรคจึงมักไม่คำนึงถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นใน
เพลงเพราะไม่สามารถจะนำเสนอออกมาเป็นเรื่องราวได้ เนื่องจากจะมีปัญหาในการตัด
ต่อภาพให้คล้องจองลงตัวกับจังหวะของเพลง ดังนั้นจึงปรากฏการสร้างสรรคมีวลีคติโอ
ที่จะกระตุ้นความรู้สึกเร้าใจสำหรับเพลงที่มีเนื้อหาและอารมณ์เพลงรุนแรงนั้น เป็นรูปแบบ
การสร้างสรรคแบบไม่เป็นเรื่องราว หรืออาจทำได้เพียงสะท้อนภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
เพียงบางแง่มุม โดยใช้การตัดต่อภาพที่รวดเร็วฉับไวเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดอารมณ์
คล้อยตามไป

ตัวอย่างของมีวลีคติโอเพลงที่ถูกสร้างสรรคจากความเข้าใจในค่าการใช้เพื่อ
กระตุ้นอารมณ์ให้คล้อยตามไปกับเพลง ได้แก่ มีวลีคติโอเพลง "ทารุณ" ของศิลปินนูโว

ทารุณ เป็นเพลงรักที่มีท่วงทำนองแผ่ตร้อนด้วยเรื่องราวของความรักที่ไม่สมหวังของชายหนุ่มต่อหญิงสาวที่ทำให้เกิดความปวดร้าวทารุณอยู่ในระดับปางตาย ตามเนื้อหาของเพลงด้วยท่วงทำนองที่รวดเร็ว ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการโซโล่กีตาร์ของตัวศิลปิน มิวสิควิดีโอเสนอภาพของวงนู้โวลล่ากับเล่นคอนเสิร์ตอยู่บนเวที แต่มีการใช้แสงและเงาที่มีลูกเล่นแพรวพราวสลับไปมาได้สอดคล้องกับจังหวะและท่วงทำนองของเพลง การเล่นแสงและเงาด้วยมุกกล้องในลักษณะโยนตัวไปมาในตอนต้นของเพลงทำให้ผู้บริโภคมองเกิดความรู้สึกระทึกใจและตื่นเต้นตามไปกับเสียงกีตาร์ ศิลปินผู้ร้องนำในตอนต้นเป็นภาพระยะใกล้ที่มองเห็นเงาดำพาดกระทบใบหน้าให้ความรู้สึกถึงความทุกข์ในใจประกอบกับสีหน้าที่บอกล่าเนื้อหาของเพลงด้วยความตื้นเครงขมริม ภาพของหญิงสาวในเสื้อสีขาวที่กระพริบวูบวาบบนใบหน้า แสดงถึงความไม่แน่นอน และไม่จริงจังของอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งดูร้อนแรงและมีเสน่ห์เข้ายวนลึกลับ สีหน้าของฝ่ายหญิงเต็มไปด้วยความรู้สึกเป็นผู้ชนะที่ยั่วเย้าและหลอกล่อฝ่ายชายโดยไม่คำนึงถึงความปวดร้าวของอีกฝ่ายแต่อย่างใด แสงไฟที่สาดบนเวที ไฟที่กระพริบอยู่ตลอดและเงาดำที่โยนตัวไปมาให้ความร้อนแรงเร้าใจที่แฝงไว้ด้วยความระทึกใจที่เกิดจากการยั่วเย้าจากฝ่ายหญิง ภาพของฝ่ายหญิงที่เป็นตัวตนจริงออกมาเต้นยั่ว ภาพประกอบมิวสิควิดีโอเพลง ทารุณกับเสียงกีตาร์ ทำให้ผู้บริโภครู้สึกได้ว่าผู้หญิงในมิวสิควิดีโอเป็นคนไม่กลัวใครใจร้ายและไม่มีความปราณี สามารถหัวเราะและหยอกเย้าอยู่บนความทุกข์ของคนอื่นได้ด้วยชุดสีดำสนิทและเสื้อคลุมหนังสีดำยังช่วยส่งเสริมบุคคลิกให้เธอดูเป็นผู้หญิงที่ไม่ติดตามเนื้อหาของเพลงได้

มิวสิควิดีโอเพลง เสียใจเสียฟอร์ม ของศิลปิน คริสตินา อากิลาร์ ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของการสร้างสรรค์ในรูปแบบเดียวกัน

เสียงเสี้ยวฟอร์ม เป็นเพลงที่กล่าวถึงความรักที่ถูกคนรักทำให้ผิดหวังจนเสียงด้วยจังหวะเต้นรำของเพลงทำให้มิวสิควิดีโอเสนอภาพของศิลปินนักร้องนำ เต้นรำร่วมกับนักเต้นรำจำนวนหนึ่งโดยคริสตินา สวมชุดรัดรูปและบังทรงสีแดงโดยมีเด็กหนุ่มวัยรุ่นที่การแต่งตัวแตกต่างจากกลุ่มนักเต้นที่มีอยู่ทำให้มิวสิควิดีโอน่าสนใจติดตามว่าเด็กหนุ่มคนนี้เป็นใคร มาจากไหน คริสตินากับภาพที่ตัดสลับอยู่ในอีกชุดหนึ่งที่สดใสขึ้นด้วยเสื้อกั๊ก และกระโปรงสีขาวที่โผล่เด่นอยู่หน้าฉากหลังที่มีนักเต้นที่เป็นภาพกราฟฟิค เมื่อเด็กหนุ่มหน้าใหม่สามารถเข้าหากับนักเต้นกลุ่มเดิมได้ดี ก็ปรากฏภาพเวทีเต้นรำพื้นเรียบที่มีแสงไฟฉายขึ้นมาจากด้านหลัง ทำให้การเต้นคู่พร้อมเพรียงและมีการเคลื่อนไหวที่ว่องไวคล่องแคล่วยิ่งขึ้นด้วยลีลาเครื่องแต่งกายของเด็กหนุ่มนักเต้นที่มาร่วมกับนักเต้นกลุ่มเดิมประกอบกับการจัดไฟในมิวสิควิดีโอทำให้เขาดูโดดเด่น ขึ้นมาได้ด้วยท่าเต้นที่กำลังเป็นที่นิยมในหมู่วัยรุ่น

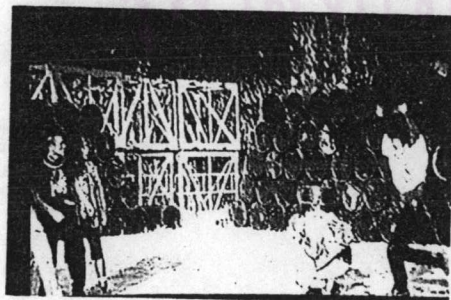
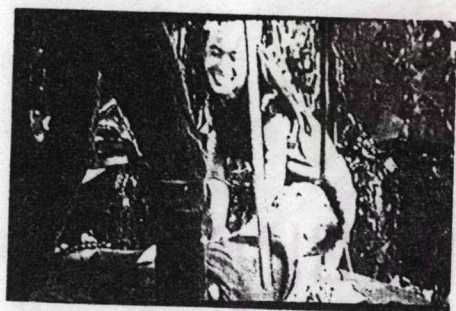
มิวสิควิดีโอเพลงเสียงเสี้ยวฟอร์ม นำเสนอภาพที่เป็นเสมือนเวทีการประชันท่าเต้นที่ต้องอาศัยความชำนาญระหว่างเด็กหนุ่มกับนักเต้นรวมทั้งตัวคริสตินาเอง การพบกันระหว่างเด็กหนุ่มกับตัวคริสตินาเป็นภาพสำคัญแห่งการเริ่มต้นของมิตรภาพ ระหว่างหญิงสาวที่ชอบการเต้นรำ และเด็กหนุ่มที่ตนเองรู้สึกเอ็นดูด้วยสีหน้าที่แสดงออก เด็กหนุ่มเลียนแบบท่าเต้นที่อ่อนช้อยของคริสตินาด้วยท่าทางเขินอายดูมีเสน่ห์และน่ารัก สร้างอารมณ์ชวนหัวแก่ผู้บริโภคนักเต้นรูปกราฟฟิคให้ความรู้สึกนึกถึงความเป็นสมัยใหม่ ความเป็นวิทยาศาสตร์ เช่นเดียวกับภาพที่คริสตินาสวมชุดสีดำบังทรงสีฟ้า เต้นอยู่ในห้องที่มีสายลวดโยงใยทำให้ดูคล้ายอยู่ในยุคอวกาศ และกลไกในยุคหน้า

ในตอนท้ายของมิวสิควิดีโอ คริสตินาก็ดูดีใจและยิ้มออกพร้อมกับเด็กหนุ่มผู้มาใหม่อย่างสนุกสนาน ในบางครั้งเด็กหนุ่มกลับแสดงท่าทางเลียนแบบผู้หญิงแล้วรู้สึกเขินอาย หรือเสี้ยวฟอร์มตามความรู้สึกของสีหน้า ซึ่งดูน่าสนใจและสอดคล้องกับตัวบทเพลงได้เป็นอย่างดี

กล่าวสรุปได้ว่า การสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอเพลงไทยสากลเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความรู้สึกและอารมณ์รุนแรงเร้าใจนั้น ใช้ประเด็นสำคัญในเรื่องลักษณะของภาพในการ

กำหนดอารมณ์และความรู้สึกของผู้บริโภคโดยไม่ต้องสร้างสรรค์เป็นเรื่องราว ด้วยเทคนิคการตัดต่อภาพที่ลงตัวประกอบกับการใช้แสงเงาและการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ในภาพ ทำให้ภาพเคลื่อนไหวอย่างมีชีวิต นอกเหนือจากการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านการแสดงออกของตัวศิลปินเองแล้ว ยังอาจประกอบด้วยตัวประกอบอื่น ๆ ที่ร่วมออกสิลาทำเด่นตามจังหวะของเพลงที่ฟังดูเร้าใจร่วมกัน เป็นต้น มิวสิควิดีโอเพลง เสียม้าย ของ อำพล ลำพูน มิวสิควิดีโอเพลง โสภาสถาพร ของ บิลลี่ โอแกน ก็สามารถจัดรวมเข้าอยู่ในประเภทของการสร้างสรรค์ด้วยรูปแบบและเจตนาอารมณ์เดียวกันได้

ในส่วนของความบันเทิงที่ได้รับจากการบริโภคมิวสิควิดีโอเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักนั้น มิวสิควิดีโอที่สร้างสรรค์ขึ้นเมื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดอารมณ์สนุกสนานนั้น อาจกล่าวได้ว่า แนวทางการสร้างสรรค์นั้นเป็นการผสมผสานกันของการสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอสำหรับเพลงรักเศร้าสะเทือนใจ กับเพลงรักที่ให้อารมณ์รุนแรง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า มิวสิควิดีโอสำหรับเพลงรักสนุกสนานนั้นต้องการนำเสนอเรื่องราวของความรักเช่นเดียวกัน แต่เป็นในแง่มุมที่สนุกสนาน ดังนั้น จึงต้องการการสร้างสรรค์อารมณ์ร่วมของผู้บริโภค ซึ่งการสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอแบบเป็นเรื่องราวที่ประกอบไปด้วยตัวละคร จะสามารถทำได้ดีและมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันเพลงรักที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสนุกสนาน ตลกขบขัน ก็มักจะมีทำนองหรือจังหวะของเพลงที่คึกคักและเต้นรำได้ ไม่เชื่องช้า อ้อยสร้อย เหมือนกับเพลงรักเศร้าสะเทือนใจ ดังนั้น การสร้างสรรค์แบบเป็นเรื่องราวจึงต้องคำนึงถึงการกระตุ้นอารมณ์คล้อยตามของผู้บริโภคในประเด็นนี้ด้วย โดยมิวสิควิดีโอเพลง แพ้ตลอด ของ ปฏิภาณ ปฐวิภานต์ ได้ถูกสร้างสรรค์และร้อยเรียงเป็นเรื่องราวได้อย่างน่าสนใจ และได้อารมณ์สนุกสนาน

ภาพประกอบมิวสิควิดีโอเพลง แพ้ตลอด

"แพตลอด" เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสนุกสนานครื้นเครง กล่าวถึงความเป็นคนเข้มแข็ง และไม่ยอมแพ้ใครของฝ่ายชายที่ภายหลังกลับต้องยอมจำนนต่อความสวยงามน่ารัก อ่อนหวานและรอยยิ้มของฝ่ายหญิงที่ตนพึงพอใจ

มิวสิควิดีโอ นำเสนอเป็นเรื่องราวของกลุ่มวัยรุ่นสองกลุ่มที่ไม่ค่อยจะลงรอยกัน ทุกครั้งที่เผชิญหน้ากันจะต้องมีการประลองกำลังกัน เพื่อเรียกร้องความสนใจจากเพศตรงข้าม ภายหลังมีการลักพาตัวฝ่ายหญิง จนทำให้กลุ่มของฝ่ายชายซึ่งมีศิลปินผู้ขับร้องร่วมแสดงนำด้วยต้องเข้าไปช่วยเหลือให้หลุดพ้นจากฝ่ายตรงข้าม

จากลักษณะการวางตัวแสดงในเรื่องแสดงให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ของผู้สร้างสรรค์ที่เจตนาจะบ่งบอกถึงบุคลิกและอุปนิสัยของตัวแสดงนำฝ่ายชาย หรือศิลปินว่าเป็นคนใจกล้า ไม่กลัวต่ออันตรายใด ๆ แต่ไม่ได้เป็นอันธพาลเกเรเหมือนฝ่ายตรงข้าม การแต่งกายของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันชัดเจนระหว่างความสนใจจากเสื้อผ้าของฝ่ายชายผู้แสดงนำ กับอีกฝ่ายหนึ่งที่สวมเสื้อผ้าสีเข้มดูพะรุงพะรังไม่เป็นระเบียบ ซึ่งใช้เป็นตัวแทนของวัยรุ่นที่สร้างสรรค์ชอบช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์กับวัยรุ่นอันธพาลเกเร

การสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอเพลง "แพตลอด" ใช้แนวทางการผูกเรื่องราวให้มีน้ำหนักเช่นเดียวกับมิวสิควิดีโอเพลงรักเคร่ำสะเทือนใจ แต่ด้วยการนำไปใช้ในการสร้างความบันเทิงด้วยอารมณ์ที่ต่างกัน การสร้างสรรค์จึงมุ่งเน้นไปที่ความสนุกสนาน ดูแล้วไม่สมจริงเหมือนเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์การ์ตูนมากกว่า เช่น ในตอนที่ตัวแสดงนำฝ่ายชายถูกตรึงนอนหงายและควบคุมตัวด้วยไม้ยาว ๆ ที่ไม่ใช่อาวุธ มองดูไม่จริงจังเหมือนเด็ก ๆ กำลังเล่นสนุกสนานกันมากกว่าจะเป็นการลักพาตัวหรือกักกันอิสรภาพ ในตอนท้ายหลังจากได้รับชัยชนะตัวแสดงนำฝ่ายชายเตะเพื่อนที่ม้วนตัวเป็นวงกลมให้กลิ้งไปชนอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นวิธีที่คล้ายกับภาพยนตร์การ์ตูนมากกว่าจะทำได้จริง ๆ

มิวสิควิดีโอเพลง อาการน่าเป็นห่วง ของศิลปิน จักรพรรณ อาบครบุรี ก็
สามารถใช้เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของรูปแบบการสร้างสรรคเพื่อสร้างความบันเทิงด้วยอารมณ์
ที่สนุกสนานให้กับผู้บริโภค

อาการน่าเป็นห่วง เป็นเพลงรักสนุกสนานที่เนื้อหากล่าวถึงอาการของคนที่ยก
อยู่ในอารมณ์รักเขาข้างเดียว ซึ่งจะมียภาพอาการต่าง ๆ แสดงออกมา เช่น เหม่อลอย
หรือควบคุมสติไม่ได้ เป็นต้น ซึ่งจำเป็นต้องได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากคนที่ใกล้ชิดและ
เพื่อนฝูง ลักษณะการเคลื่อนไหวของผู้แสดงทุก ๆ คนในเรื่องจะอยู่ในระดับเร็วกว่าปกติ
ทำให้ผู้บริโภคภาพรู้สึกเหมือนเป็นภาพการ์ตูนดูแล้วสนุกสนานไม่คิดเป็นจริงจัง

บรรยากาศของเพลงในตอนต้นเริ่มจากภาพในฝันของชายหนุ่มซึ่งเป็นตัวแสดงนำ
ดูเคลิบเคลิ้มเมื่อได้พบกับหญิงสาวที่แสดงท่าที่เข้ายวน แต่เขาก็ต้องผิดหวังเมื่อมีผู้ชาย
อีกคนที่บุคลิกลักษณะเป็นนักธุรกิจที่ร่ำรวยกว่ามาควงผู้หญิงในฝันของตนเองไป ผู้ชายนัก
ธุรกิจจะสวมเสื้อสูท และมีโทรศัพท์มือถือ ภาพของเงินที่โปรยลงมาทำให้ความหมายชัด
เจนขึ้นมากกว่า เขาเป็นคนร่ำรวยและผู้หญิงย่อมเลือกคนมีเงินมากกว่าด้วยบุคลิกที่ดีแล้ว
ตลกของตัวแสดงนำได้ถ่ายทอดออกมาขณะที่เขากำลังจะถูกหอมในห้องผ่าตัดพร้อมมิดในมือ
พยายามดันไหล่ให้เขาอนลงเหมือนกำลังจะผ่าตัดเขา ซึ่งที่แล้วมาล้วนเป็นภาพในฝันทั้งสิ้น
ภาพของเพื่อน ๆ เอาของขวัญวันเกิดมาให้และไม่ได้ได้รับความสนใจจากชายหนุ่มที่กำลัง
ตกหลุมรักนั้นตรงกับเนื้อเพลงที่ว่า "ไม่รู้ไม่เห็นว่าเป็นวันอะไร" ภาพเพื่อน ๆ หยอกล้อ
เล่นกันในขณะที่เขาได้แต่เซ็งเซิม หรือภาพการใช้โทรศัพท์ในลั่วที่ใช้พูดมาแนบไว้ข้างหู
แทนเป็นภาพของอาการเหม่อลอยและขาดสติซึ่งน่าเป็นห่วง ในตอนที่ตัวแสดงนำฝ่ายชาย
ซ่อนรูปผู้หญิงที่ตนหลงรักแอบสอดไว้ในหนังสือชื่อ "100 วิธีการฆ่าตัวตาย" ทำให้เพื่อน ๆ
รู้สึกเป็นห่วงเป็นใยมากขึ้นเพราะเขาอาจคิดฆ่าตัวตายอยู่ได้ ประกอบกับข้อความลา
พักร้อนที่ฝากไว้ที่โต๊ะ ทำให้เพื่อน ๆ ต่างพากันรีบไปที่บ้านเพื่อดูอาการ ของมิดมทุกชนิด
มิด และขวดยาห้วยกะโหลกไขว้เป็นความหมายของวัตถุที่อันตรายอาจทำให้เสียชีวิต ถูกจัด
เก็บทิ้งเพื่อความปลอดภัย ด้วยความเอาใจใส่ช่วยเหลือเป็นห่วงเป็นใยกันของเพื่อน ๆ

ทำให้มิวสิควิดีโอเพลงอาการน่าเป็นห่วงมีอารมณ์สนุกสนานสอดแทรกอยู่ได้อย่างลงตัวและคล้องจองกับแก่นของตัวบทในเพลง

จากตัวอย่างของการสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอเพลงไทยสากลสำหรับเพลงรัก สนุกสนานที่ต้องการสร้างความบันเทิงให้ผู้บริโภครู้สึกตลกขบขัน ย่อมทำให้เห็นว่าเรื่องราวที่สร้างขึ้นนั้นมักมีลักษณะเกินจริง และทำให้เรื่องมีความน่าสนใจและสนุกสนาน สอดแทรกด้วยมุขตลก หรือลักษณะของภาพที่ดูเหมือนภาพยนตร์การ์ตูน เรื่องราวส่วนใหญ่เกี่ยวกับความรักของวัยรุ่นซึ่งมักใช้ตัวแสดงวัยรุ่นเป็นตัวละครในการนำเสนอเรื่องราว

อย่างไรก็ตาม มิวสิควิดีโอเพลง ปัญหาโลกแตก ของ คริสตินา อากีลาร์ และ มิวสิควิดีโอเพลง ไม่มีปัญหา ของ ใหม่ เจริญปุระ จัดเป็นมิวสิควิดีโอที่สร้างสรรค์เพื่อ

ภาพประกอบมิวสิควิดีโอ
เพลง ไม่มีปัญหา

ให้เกิดค่าการใช้ในการสร้างความบันเทิงจาก เนื้อหาที่สนุกสนานเช่นเดียวกัน และรูปแบบ การสร้างสรรค์นั้นมิได้นำเสนอออกมาเป็นเรื่องราว ด้วยตัวศิลปินที่มีความเป็นนักร้องในตัวเองสูง ดังนั้น การจะมาแสดงเป็นตัวละครที่ทำให้เกิด ความตลกขบขันจะมีผลต่อภาพพจน์ในด้านดีของการ เป็นนักร้องและนักเต้นที่มีความสามารถ ดังนั้น การสร้างสรรค์จึงหลีกเลี่ยงไปเป็นการนำเสนอ ภาพประกอบการเต้นรำให้เข้ากับจังหวะของเพลง ที่คึกคักสนุกสนาน ประกอบกับการใช้ตัวหมายที่

ปรากฏในภาพมิวสิควิดีโอที่ยังคงใช้เป็นตัวแทนของความหมายและความรู้สึกสนุกสนานสดใส เช่น เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายของตัวนักร้องนำที่สวมชุดสีสดฉูดฉาด มีชีวิตชีวา ตลอดจนองค์ ประกอบของภาพที่ปรากฏในแต่ละเรื่อง เช่น ในมิวสิควิดีโอเพลงปัญหาโลกแตก ใช้ลูกโปรงชุดใหญ่หลากสีเป็นตัวแทนของความสนุกสนานเหมือนงานเลี้ยงรื่นเริง หรือแม้แต่ เครื่องแต่งกายของนักเต้นรำร่วมที่ใช้โทนสีสดใสเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งสองเพลง

1.2 การสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้แง่คิดในลักษณะต่าง ๆ

นอกเหนือจากการสร้างสรรค์ที่เป็นผลมาจากการพยายามกระตุ้นอารมณ์ของผู้บริโภคให้คล้อยตามความต้องการในการใช้มิวสิกวิดีโอเพื่อแสวงหาและบริโภคความบันเทิงที่เกิดจากอารมณ์ในแบบต่าง ๆ แล้วนั้น มิวสิกวิดีโอยังจะถูกสร้างสรรค์เพื่อเป็นสื่อในการสร้างความเข้าใจร่วมกันของการให้แง่คิดในลักษณะต่าง ๆ ตามเพลงในบางประเภทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้ทัศนคติมุมมองหรือแง่คิดในด้านต่าง ๆ การสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมค่าการใช้ในประเด็นนี้นั้นมักนำเสนอด้วยตัวหมายที่ให้ภาพกว้าง ๆ ของแง่คิดต่าง ๆ ตามตัวบทของเพลงที่กล่าวไว้

ตัวอย่างเช่น มิวสิกวิดีโอเพลง ทุกทีทุกทีเลย ของศิลปิน วสันต์ โชติกุล ซึ่งเป็นมิวสิกวิดีโอที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของสังคม อันได้แก่ ปัญหาได้จริง ๆ

ภาพประกอบมิวสิกวิดีโอเพลง ทุกทีทุกทีเลย

ตัวบทของเพลงกล่าวถึงเนื้อหาที่เสียดสีได้อย่างถึงใจ และมิวสิกวิดีโอที่สร้างออกมาทำได้อย่างน่าสนใจ เพราะเป็นการนำเอาภาพจริงมาผสมผสานกับภาพของการ์ตูน ทำให้ดูเป็นมิวสิกวิดีโอที่สะท้อนปัญหาสังคมได้อย่างมีอารมณ์ขันทำให้ปัญหาที่ใหญ่ดูเบาลงในความรู้สึกของผู้บริโภค

การเปิดเรื่องราวมิวสิควิดีโอด้วยป้ายเครื่องหมายหยุดสีแดงให้ความรู้สึกของความตึงเครียดและไม่คล่องตัว โดยเฉพาะสำหรับผู้ใช้รถใช้ถนนอยู่เป็นประจำจะสามารถรู้สึกได้ดี ยิ่งประกอบด้วยเสียงแตรรถที่บีบไล่กันเป็นระยะไม่ยอมหยุด ขณะที่รถยังจอดนิ่งกันอยู่บนถนน นักธุรกิจที่ต้องอาศัยความเร่งด่วนต้องลงมายืนพูดโทรศัพท์มือถือในชุดสูทท่ามกลางอากาศร้อน และรถที่ยังไม่เคลื่อนที่ กลุ่มคนที่จำลองตัวเองเหมือนรถด้วยชุดที่สวมสีแดงถือพวงมาลัยรถยนต์ และผู้หญิงอีกสามคนในชุดสีแดง เหลือง และเขียว เลียนแบบสัญญาณจราจร คอยให้สัญญาณกับรถที่จำลองด้วยกลุ่มคนจำนวนมาก ทำให้ได้ภาพที่แปลกตาที่สามารถนำภาพของวัตถุให้ดูมีชีวิตเหมือนมนุษย์ ตลอดทั้งเพลงมิวสิควิดีโอใช้สีแดงเป็นสำคัญ เพราะเป็นสีที่มีบทบาทมากที่สุดในการทำให้การจราจรติดขัด การใช้การ์ตูนเข้ามาผสมผสานกับภาพจริงในมิวสิควิดีโอทำให้มองเห็นข้อดีประการหนึ่ง คือ การ์ตูนสามารถสร้างเป็นภาพในลักษณะใดก็ได้จะให้รถติดมากเท่าไร หรือควันรถจะลดยขโมงมากอย่างไร ทางด่วนหรือทางรถวิ่งที่พาดทับซ้อนไปมา การ์ตูนสามารถทำให้เป็นภาพได้ ภาพข่าวที่ลงเสียดลีระบบการจราจรที่ติดขัดกันเต็มหน้าหนังสือพิมพ์ ภาพคนลงมากินบะหมี่ท่ามกลางรถติด หรือการเสนอขายเครื่องบินขณะรถติดเพื่อนำไปใช้แทนรถนั้น ล้วนเป็นการนำเสนอภาพเหมือนจริงที่เสียดลีปัญหาการจราจรติดขัดได้ดี

ลักษณะดังกล่าวเป็นตัวอย่างของมิวสิควิดีโอเพลงสะท้อนปัญหาสังคมที่ไม่ได้สร้างเป็นเรื่องราวที่ชัดเจน เพียงแต่สะท้อนสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นจริงด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ และภาพเหมือนจริงที่ช่วยทางเลือกของความอาจจะเป็นไปได้ในลักษณะต่าง ๆ มิวสิควิดีโอเพลงสะท้อนปัญหาสังคมมิได้มุ่งเสนอแนวทางการแก้ไขอย่างจริงจัง ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเนื้อหาในตัวบทของเพลงส่วนหนึ่งด้วย

มิวสิควิดีโอเพลง เหนื่อยบ้างไหม ของศิลปิน อรพรรณ พานทอง เป็นอีกเพลงหนึ่งที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อก่อให้เกิดความบันเทิงในการให้แง่คิดในการให้กำลังใจในการดำเนินชีวิตกับผู้ชม หรือผู้บริโภคที่รู้สึกท้อแท้หรือหมดกำลังใจ

เหนือบ้างไหม เป็นเพลงให้กำลังใจในการดำเนินชีวิต จากตัวศิลปินที่ผู้ฟังรู้สึกรักและศรัทธา เรื่องราวในมิวสิกวิดีโอเกี่ยวข้องกับการย้อนเรื่องราวในอดีตที่ทำให้เป็นประสบการณ์จริงของตัวศิลปินผู้ขับร้อง ที่อยู่ในวงการมานานเมื่อครั้งสมัยเป็นดารารวยรุ่น ที่ผูกพันอยู่กับสถานสงเคราะห์เด็กพิการ และต้องการกลับไปเยี่ยมเยียนอีกครั้งในปัจจุบัน

การเปิดตัวอภพรณในอดีตซึ่งมีผมยาวขณะเล่นกับเด็ก ๆ ซึ่งเป่าฟองสบู่ลอยในอากาศแสดงถึงบรรยากาศของความสนุกสนานในวัยเยาว์ ซึ่งตัวศิลปินนั่งระลึกถึงภาพดังกล่าวขณะปัจจุบันนั่งอ่านจดหมายที่เด็กคนหนึ่งเขียนมาหาเธอ ความสนิทสนมและเป็นกันเองถูกถ่ายทอดออกมาได้อย่างเป็นธรรมชาติและไม่ขัดเขิน ขณะที่เธออยู่ในกลุ่มของเด็กเล็ก เธอแสดงออกซึ่งความเมตตาปราณีคอยดูแลช่วยเหลือ แต่เมื่ออยู่ในกลุ่มของเด็กที่โตกว่า เธอก็จะวางตัวในอีกลักษณะหนึ่ง คือเพียงหยอกล้อเล่นกันเหมือนเพื่อน เมื่อภาพติดกลับมาสู่ที่เดิมที่เธอเคยนั่งอ่านจดหมายอยู่ได้กลายเป็นภาพของแผ่นกระดาษที่วางอยู่โดยไม่มีตัวอภพรณแล้ว นั้นย่อมหมายความว่าขณะนี้เธอได้เดินทางกลับไปเยี่ยมเด็ก ๆ ที่เธอผูกพัน เด็ก ๆ ต่างพากันดูการแสดงของเธอทางโทรทัศน์ ซึ่งเด็กเล็กส่วนใหญ่ก็ดูสนุกสนานดี ในขณะที่เด็กโตเริ่มมีปมปัญหาในใจ การแสดงออกก็ต่างไปกลายเป็นเงิบขมขื่นและเก็บตัว ซึ่งการแสดงออกทางสีหน้าของทั้งสองกลุ่มสามารถมองเห็นได้ชัด

ภาพของเด็กหญิงพิการคนหนึ่งที่เดินปลีกตัวออกไปจากกลุ่มเด็ก ๆ ที่นั่งดูโทรทัศน์ด้วยสีหน้าเศร้าสร้อย ขณะที่ภาพตัดลงไปยังโปสเตอร์ติดฝาผนังเป็นรูปวาดมีข้อความเขียนว่า "หนูต้องการความรัก กอดหนูหน่อย" ซึ่งให้สะท้อนความรู้สึกในใจของเด็กหญิงพิการได้ ภาพที่เด็กหญิงพิการนั่งอยู่คนเดียวและทอดสายตามองไกลออกไปเต็มไปด้วยอารมณ์เหงาและรอคอยการมาเยือนของตัวศิลปิน และในที่สุดอภพรณก็ปรากฏตัวอยู่เบื้องหลังเด็กพิการ เธอวาดรูปหัวใจลงบนฝ่ามือ แล้วยื่นให้กับเด็กพิการ ซึ่งลายเส้นสีแดงรูปหัวใจนั้นเป็นเหมือนสัญลักษณ์ของความรัก ความจริงใจที่เธอมอบให้กับเด็กพิการ ซึ่งรู้สึกดีใจอย่างที่สุด เธอได้สวมกอดตัวอภพรณในขณะที่มีเด็กคนอื่นให้ความสนใจมองดูอยู่บนตึกเช่นกัน

มิวสิควิดีโอเพลง นิยามรัก ของศิลปิน นูโว ถือเป็นเพลงรักที่มีความโดดเด่น และแตกต่างจากเพลงรักทั่วไป ทั้งนี้เป็นเพราะเนื้อหาในตัวบทของเพลงมุ่งเน้นที่จะนำเสนอแง่มุมต่าง ๆ ที่หลากหลายของความรัก เป็นการกล่าวถึงความรักที่มีทั้งดีและร้าย ซึ่งถือเป็นรูปแบบการสร้างสรรค์เดียวกันในการสร้างภาพเพื่อให้เกิดความเข้าใจในความคิดและทัศนะร่วมกันระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภคที่จะได้รับความบันเทิงที่เป็นสาระตามเนื้อหาของเพลงที่ให้แง่คิดพร้อมกันไปด้วย

นิยามรัก เป็นเพลงรักทำนองเขาสบายที่ให้สาระเกี่ยวกับมุมมองของความรักในแบบต่าง ๆ แล้วแต่ต่างคนจะให้นิยามกับความรักของตนเป็นเช่นไร มิวสิควิดีโอนำเสนอภาพไม่เป็นเรื่องราวโดยนักร้องนำสามคนในวงนูโว ซึ่งล้วนเป็นขวัญใจวัยรุ่นด้วยกันทั้งหมด จอห์น นูโว ศิลปินหนึ่งในสามที่มีได้ร่วมร้องเพลงด้วย เป็นผู้แนะนำสู่นักร้องอีกสองคนด้วยการเอานิ้วชี้สัมผัสริมฝีปากก่อนที่จะชี้ไปสู่อีกด้านหนึ่งที่นักร้องอีกสองคนนั่งอยู่ ช่วยดึงเอาความสนใจของผู้ฟังเพลงมารวมกันเป็นจุดเดียวกันที่จะร่วมชมภาพและฟังเพลง ที่ให้แง่คิดเกี่ยวกับความรักที่เต็มไปด้วยความหมาย

นักร้องนำชายสองคนคือโจ และก้อง ปรากฏตัวพร้อมด้วยกีตาร์ที่เป็นเครื่องดนตรีประจำตัวแสดงถึงความเป็นนักดนตรีที่คุ้นเคยและคลุกคลีกับเครื่องดนตรีดังกล่าว แสงสีขาวเรือง ๆ ที่ปรากฏอยู่ตามตัวของทั้งสองทำให้ภาพดูนุ่มนวลเบาละยคล่องเข้ากับเสียงกีตาร์ที่อ่อนหวาน ภาพของก้องบนฉากหลังสีขาวและช่อดอกไม้เหนือศีรษะเป็นตัวแทนของความรู้สึกในจิตใจ และในความคิดของผู้ชายทุกคนที่ย่อมมีต่อความรักในเรื่องราวต่าง ๆ กันไป ในภาพต่อไปเป็นภาพก้องจับกีตาร์ทำให้ผู้บริโภคเข้าใจและได้คำตอบว่า เขาเป็นนักดนตรีที่รักดนตรีและกีตาร์คู่ใจอย่างมาก ภาพดอกกุหลาบสีขาวและตัวอักษรภาษาอังกฤษที่แปลว่าความรัก (LOVE) ถูกนำเสนอความหมายของคำว่ารักในลักษณะต่าง ๆ การแต่งกายของ โจ นูโว ด้วยเสื้อกล้ามสีขาวและการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางทำให้เขากลายเป็นสัญลักษณ์ทางเพศ (Sex symbol) ที่มีเสน่ห์เย้ายวนใจเพศตรงข้าม

จอห์น นูโว ซึ่งมีได้ร่วมร้องเพลงด้วยแต่นั่งฟังเพลงพลาจโบกมือซ้าย เป็นสัญลักษณ์ของคำว่ารักที่เข้าใจกันทั่วไป ภาพของเตียงนอนสีขาวที่เต็มไปด้วยดอกกุหลาบ หรือภาพเด็กร้องไห้ ตลอดจนกีตาร์ต่างเป็นความหมายของความแตกต่างของความรักที่แต่ละคนต่างมีให้ในสิ่งที่ต่างกันไป ภาพของสมาชิกคนอื่น ๆ ที่เป็นภาพขาวดำวางเคียงคู่กับดอกไม้สีขาวที่ให้ความรู้สึกสะอาดและบริสุทธิ์แสดงถึงความรักระหว่างกันของสมาชิกในวงและความรักที่ทุกคนมีให้กับแฟนเพลงที่ชมมิวสิควิดีโออยู่

มิวสิควิดีโอเพลง พอดี พอดี ของศิลปิน สรุสิทธิ์ อธิติกุล เป็นมิวสิควิดีโอเพลงเดียวในจำนวนมิวสิควิดีโอที่ใช้ทำการศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้แง่คิดเกี่ยวกับการให้แง่คิดเกี่ยวกับสภาวะและปรัชญาในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เป็นเพราะตัวศิลปินนั้นเป็นนักดนตรีที่มีฝีมือ เป็นนักดนตรีอาชีพไม่ใช่ช่วยรุ่ม จึงสามารถจะบอกเล่าเรื่องราวที่เป็นแก่นสาระในลักษณะนี้ได้เป็นอย่างดี

ภาพประกอบมิวสิควิดีโอเพลง พอดี พอดี

พอดี พอดี เป็นเพลงที่กล่าวถึงสภาวะปรัชญาในการดำเนินชีวิตที่ยึดทางสายกลาง ให้พอดีเป็นดีที่สุดตามความหมายในตัวบทของเพลง ลักษณะของภาพในมุมมองทำให้ศิลปินผู้ขับร้องคือ สรุสิทธิ์ อธิติกุล ซึ่งเป็นนักดนตรีที่มีฝีมือและได้รับการยอมรับ เป็นผู้ยิ่งใหญ่และน่าเชื่อถือมากขึ้น ประกอบกับการแต่งกายด้วยชุดสีดำและสูทสีน้ำตาลเข้ม ในอีกภาพหนึ่งใบหน้าของศิลปินซ้อนขึ้นมาบนฉากหลังที่เต็มไปด้วยท้องฟ้าและเมฆที่แปรปรวน ทำให้ผู้บริโภครู้ได้ความหมายของความยิ่งใหญ่เกรียงไกร ความเป็นนักคิดที่ถ่ายทอดสาระให้กับผู้ฟังเป็นบทเพลง ใบหน้าที่สะท้อนแสงสีขาวประกอบกับวัตถุสิ่งก่อสร้างทรงสูงและภูผาหินด้านหลัง ทำให้สาระของเพลงหนักแน่นและเป็นเรื่องจริงจังกี่ต้องเก็บเอาไปคิดและนำไปใช้

รูปทรงเรขาคณิตแบบต่าง ๆ มาตรฐานและรูปกรวยหรือลูกบาศก์เป็นตัวแทนของความหมายของความลึกลับเท่ากันพอดี ลักษณะการตัดภาพในช่วงหลัง ๆ ระหว่างภาพถ่ายหน้าตรงระยะใกล้ และภาพศิลปินยืนเล่นกีตาร์อยู่หน้าฉากหลังก่อนหันสีน้ำตาล หรือสีกีตาร์ที่เปลี่ยนต่างไปเรื่อย ๆ ให้ความรู้สึกเร้าใจและกระชกขึ้นในเรื่องของจังหวัด โดยรวมแล้วอาจกล่าวได้ว่ามิวสิควิดีโอเพลงพอดี พยายามถ่ายทอดภาพลักษณ์ (image) ของศิลปินให้ดูเป็นผู้มีความสามารถ น่าเชื่อถือ เป็นนักคิดที่เข้าใจชีวิตทำให้สามารถถ่ายทอดเนื้อหาของเพลงที่กล่าวถึงสาระในการดำเนินชีวิตได้ดี

นอกจากตรรกวิทยาเชิงหน้าที่ของค่าการใช้สอยที่ผู้บริโภคจะสามารถใช้มิวสิควิดีโอเพื่อบริโภคความเพลิดเพลิน และความบันเทิงที่ได้รับจากเนื้อหาต่าง ๆ ที่ปรากฏตามที่ได้วิเคราะห์ไปแล้วทั้งหมดนั้น ความบันเทิงที่ได้รับจากตัวศิลปินหรือนักร้องนำก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีผลในการนำมาสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอในแต่ละเพลง

การสร้างสรรคมิวสิควิดีโอเน้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการนำไปใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ หรือสร้างความรู้จักคุ้นเคยกันระหว่างตัวศิลปินกับผู้ฟังเพลงโดยผ่านทางภาพในมิวสิควิดีโอ ซึ่งสามารถนำเสนอได้ทุกแง่มุมไม่ว่าจะเป็นบุคลิก ลักษณะอุปนิสัย การแต่งกาย และการแสดงออกของอารมณ์ ซึ่งจะสอดคล้องกับความต้องการในการบริโภคของผู้บริโภคที่ต้องการใช้มิวสิควิดีโอในการเป็นสื่อที่นำมาซึ่งความบันเทิงที่ได้รับจากการได้ชมภาพศิลปินที่ตนเองชื่นชอบ

โดยทั่วไปแล้ว การนำเสนอภาพของศิลปินทางมิวสิควิดีโอมักจะพยายามนำเสนอให้ศิลปินคนนั้น ๆ มีบุคลิกอย่างใดอย่างหนึ่งชัดเจน และเป็นบุคลิกเดียวเพราะจะทำให้ผู้บริโภคภาพพร้อมฟังเพลงในมิวสิควิดีโอมีความคุ้นเคยและสามารถจำได้ถึงภาพของศิลปินแต่ละคน เช่นเมื่อเอ่ยถึง ธเนศ วรากุลนุเคราะห์ ก็มักจะนึกถึงผู้ชายที่แต่งกายเรียบง่าย เป็นนักคิดสร้างสรรค์ผลงานเพลงที่ลุ่มลึก ก็นใจ เต็มไปด้วยประสบการณ์ ในขณะที่ อำพล ลำพูน เป็นผู้ชายที่เข้มแข็ง แต่งกายทะมัดทะแมง เป็น วัยรุ่นที่มีความเป็นผู้นำ เป็นต้น

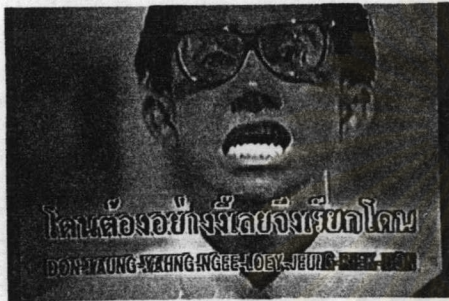
การสร้างสรรคมีวลีควิตีโอที่ต้องคำนึงถึงภาพพจน์ของศิลปินที่จะนำเสนอ นั้น จะมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการที่ศิลปินคนนั้นมีบุคลิกหรือความเป็นตัวตนที่ตรงกับแนวคิดของผลงานในอัลบั้มอย่างชัดเจนมากหรือน้อย ศิลปินบางคนอาจมีความโดดเด่นที่ชัดเจนในเรื่องของผลงานมากกว่าบุคลิกลักษณะทั่วไปที่เรียบง่าย การนำเสนอผลงานมีวลีควิตีโอ ก็ไม่จำเป็นต้องนำเสนอภาพของศิลปินคนนั้น ๆ เป็นแกนนำเรื่อง หรือหากนำเสนอเป็นเรื่องราวก็อาจจะให้นักแสดงอื่น ๆ เป็นผู้แสดงนำแทน แต่หากศิลปินคนนั้นเป็นดารา นางแบบ นายแบบ หรือผู้ที่เคยปรากฏภาพผ่านทางสื่ออื่น ๆ มาก่อน จนเกิดมีภาพลักษณ์ของแต่ละคนที่แตกต่างกันไป มีวลีควิตีโอจะถูกสร้างขึ้นเพื่อสร้างภาพลักษณ์ขึ้นมาใหม่ให้เป็นแบบที่ตรงกับแนวคิดของเพลงในอัลบั้ม เช่น เป็นวัยรุ่นสดใส น่ารัก หรือเป็นคนรักสนุกชอบเต้นรำ เป็นต้น โดยการใช้ความถี่ในการนำเสนอ ก็จะสามารถสร้างความคุ้นเคยให้เกิดขึ้นกับผู้บริโภคได้โดยลำดับ

ตัวอย่างมีวลีควิตีโอเพลง โดน ของศิลปิน อรพรรณ พานทอง เป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับการสร้างสรรคมีวลีควิตีโอที่มีผลจากการที่ผู้บริโภคจะได้รับความบันเทิงจากการบริโภคภาพพจน์ของศิลปิน ซึ่งนอกจากจะต้องสร้างความประทับใจและน่าสนใจของมีวลีควิตีโอแล้ว รูปแบบของการสร้างสรรคยังต้องให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ด้วย ซึ่ง ดล ผดุงวิเชียร ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการสร้างสรรคมีวลีควิตีโอเพลงโดนไว้ว่า

"... เนื่องจากนี้เป็นเพลงสนุกเพราะฉะนั้นเนื้อหาของเรื่องน่าจะต้องเป็นเพลงสนุก การที่เสนอเป็นเรื่องราวเพราะจะดูได้นานกว่า.. เพราะเป็นเพลงแรกที่ใช้เปิดตัวดังนั้น การที่จะบอกบุคลิกของอรพรรณในแผนการโปรโมชันก็ควรจะเป็นเรื่องราวถ้าทำตามเนื้อหาที่ว่า โดนต้องอย่างนี้เลยถึงเรียกโดน ก็คือเจอผู้ชายที่ตรงสเป็ค เนื้อหาก็ค้นตัวเองซึ่งสาระทำตรงนั้นก็ไม่มีอะไรน่าสนใจ การพลิกแพลงได้เก่งกว่าจะทำให้ไม่ตัน แทนที่เราจะไปติดกับเนื้อหาทั้งหมด เรายึดมาแค่คำ ๆ หนึ่งแล้วเอาไปตกได้เยอะกว่า การที่จะยึดเนื้อหาทั้งหมดเช่น เนื้อหามันต้องบอกอยู่แล้วว่าไปเจอผู้ชายคนนี้ แต่ว่าถ้าเรายึดคำว่า "โดน" คำเดียวเราก็สามารถ interpret สร้างเรื่องให้นอกเหนือจากการไป

เจอผู้ชายที่ต้องเจออยู่แล้ว ถ้าเราทำตามโจทย์หรือเนื้อหาสาระของเพลง แต่จะไปเจอยัง
ใจตรงนั้นมันก็มาจากโจทย์...

(ดล ผดุงวิเชียร, สัมภาษณ์)

ภาพประกอบมิวสิควีดีโอเพลง โดน

โดน เป็นเพลงรักมีจังหวะสนุกสนานเหมาะกับกลุ่มผู้ฟังวัยรุ่นไมวสิควีดีโอสร้างสรรค์ขึ้นแบบเป็นเรื่องราวที่เหมาะสมลงตัวกับตัวแสดงนำ ซึ่งใช้ศิลปินผู้ขับร้องเพลงคือ อรพรรณ พานทอง แสดงเอง จากที่ผู้กำกับและสร้างสรรค์ไมวสิควีดีโอเพลงโดนได้กล่าวไว้ในบทสัมภาษณ์ เพลงโดนนั้นมีเนื้อหากล่าวถึงหญิงสาวที่เกิดพบรักกับชายหนุ่ม และเกิดหลงใหลอย่างเต็มที่เนื่องจากความถุกอกถูกใจเป็นพิเศษ เรื่องราวในไมวสิควีดีโอเป็นเหมือนภาพยนตร์สั้น ๆ ที่มีนางเอกและเพื่อน ๆ พระเอก และตัวโกงหรือผู้ร้ายอีกกลุ่มหนึ่ง

ด้วยผลจากการใช้ไมวสิควีดีโอในการสร้างความบันเทิงจากภาพลักษณ์ใหม่ของตัวศิลปินประกอบกับอารมณ์ของเพลงเป็นเพลงสนุกสนาน จึงปรากฏภาพของอรพรรณ พานทอง ที่มีบุคลิกชัดเจนของความเป็นผู้หญิงที่ชุกชั่นแค้นแค้นเหมือนผู้ชาย รักสนุก แต่ก็ยังแฝงไว้ด้วยความน่ารักสดใสแบบวัยรุ่น โดยเรื่องราวนั้นเกี่ยวกับการที่ฝ่ายหญิงพยายามที่จะช่วยตัวแสดงนำฝ่ายชายที่เป็นคนรูปร่างสูงใหญ่ หน้าตาดี แต่ไม่ทันสมัย ชอบแต่งกายเรียบร้อยไม่ตามแฟชั่น ใส่แว่นตากรอบหนาสีดำ และมักหิ้วปืนโตติดตัวอยู่เสมอ ซึ่งมักถูกรังแกจากกลุ่มอันธพาลให้หันมาสนใจการออกกำลังกาย และกีฬาต่าง ๆ เช่น ยูโด ต่อยมวย เป็นต้น

ในตอนท้าย ของเรื่องฝ่ายชายก็สามารถเปลี่ยนบุคลิกเป็นชายชาติريسมบูรณ์แบบที่ทันสมัย นิสัยดี หล่อและเก่งการต่อสู้ สามารถเอาชนะกลุ่มอันธพาลได้ด้วยการสนับสนุนและเอาใจใส่ช่วยเหลือจากฝ่ายหญิง

ไมวสิควีดีโอเพลงโดน เป็นตัวอย่างของการสร้างสรรค์ไมวสิควีดีโอแบบเป็นเรื่องราวที่มีความพยายามที่จะสอดแทรกรายละเอียดต่าง ๆ มากกว่าบอกเล่าเรื่องราวตามเนื้อหาของเพลงเพียงอย่างเดียว และยังทำให้สามารถนำเสนอบุคลิกและอุปนิสัยของตัวศิลปินได้อย่างชัดเจนและน่าสนใจไปพร้อมกัน ด้วยการสร้างสรรค์จากแก่นของเรื่องที่ยังคงยึดเอาชื่อของเพลงเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางการสร้างสรรค์เรื่องราว

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในส่วนของตรรกวิทยาเชิงหน้าที่ของค่าการใช้สอยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์มีวลีวิดีโอ นั้น เกี่ยวข้องอยู่ในประเด็นของการตอบสนองและเพิ่มพูนความบันเทิงที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดอารมณ์คล้อยตามเพลง เป็นการช่วยสร้างภาพจินตนาการของผู้บริโภคให้เร็วขึ้น โดยรูปแบบการสร้างสรรค์มีวลีวิดีโอแบบเป็นเรื่องราวก็จะสามารถสร้างภาพและให้ความบันเทิงที่สามารถโน้มน้าวอารมณ์ร่วมคล้อยตามได้ง่าย เพราะประกอบไปด้วยตัวแสดงหลายคนที่จะช่วยกันพัฒนาอารมณ์ของผู้บริโภคให้เป็นไปตามด้วยไม่ว่าจะเป็นอารมณ์รักเศร้า หรือเรื่องราวที่สนุกสนาน ขบขัน อย่างไรก็ตาม การสร้างสรรค์มีวลีวิดีโอจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อจังหวะและทำนองของเพลง ซึ่งมีส่วนในการกำหนดอารมณ์ให้คล้อยตามได้มากกว่าเนื้อหาในตัวบทของเพลงที่นำเสนอออกมาตรง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเพลงที่มีจังหวะรุนแรง เร้าใจ ดังนั้น จึงปรากฏว่ามีวลีวิดีโอมักจะมีการตัดต่อและการเคลื่อนไหวของกล้องที่สอดคล้องไปตามจังหวะของเพลง ซึ่งบ้างก็เน้นเบา บ้างก็อ่อนโยน รุนแรงต่าง ๆ กันไป ยิ่งไปกว่านั้น มีวลีวิดีโอซึ่งอาจถูกสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อให้ความบันเทิงอันเป็นสาระที่ได้จากแง่คิดในประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วในผลการวิเคราะห์ ตลอดจนการนำเสนอภาพลักษณะของศิลปินเพื่อการบริโภคตามความชื่นชอบของผู้บริโภค ก็นับว่ามีส่วนในการสร้างสรรค์รูปแบบและเนื้อหาของมีวลีวิดีโอเช่นเดียวกัน

การคำนึงถึงค่าการใช้ของมีวลีวิดีโอของผู้ผลิตที่มุ่งตอบสนองความบันเทิงต่อผู้บริโภคตามแต่เนื้อหาและอารมณ์ของเพลงอย่างเต็มที่ ย่อมสร้างความพึงพอใจต่อผู้บริโภคที่ได้รับอารมณ์ตามความบันเทิงที่ต้องการ มีวลีวิดีโอเพลงใดสามารถสร้างความเพลิดเพลินบันเทิงอารมณ์ให้ผู้ชมโทรทัศน์รู้สึกตามไปกับเพลงได้ ก็ย่อมถือได้ว่าประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสามารถจะทำให้ผู้ฟังเพลงเพียงอย่างเดียวรู้สึกว่าการฟังเพลง ๆ เดิมนั้นมีความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้นหลังจากได้บริโภคภาพจากมีวลีวิดีโอ

2. ตรรกวิทยาค่าสัญลักษณ์กับการสร้างสรรค์มีวลีควิตีโอเพลงไทยสากล นอกเหนือจากค่าการใช้ในการคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยของมีวลีควิตีโอในส่วนของผู้บริโภคแล้วนั้น ค่าสัญลักษณ์ได้กลายเป็นค่าที่แท้จริงในการบริโภคมีวลีควิตีโอเพลงไทยสากล ทั้งนี้เป็นเพราะค่าสัญลักษณ์นั้นเป็นตัวสร้างและกำหนดความหมายโดยผ่านทางตัวหมาย (signifier) ต่าง ๆ ที่ปรากฏในเนื้อหาและเรื่องราวของมีวลีควิตีโอการใช้ตัวหมายเพื่อสร้างความหมายที่แท้จริงไปสู่การรับรู้ความหมายของตัวหมายถึง (signified) เป็นกลไกตามแนวคิดในเชิงสัญลักษณ์วิทยาที่ปรากฏในการสร้างสรรค์มีวลีควิตีโอเพลงไทยสากลอย่างแพร่หลาย

หากจะพิจารณาจากเนื้อหาในตัวบทของเพลงแล้วนั้น โดยทั่วไปเพลงก็มักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักในแง่มุมต่าง ๆ การสะท้อนปัญหาสังคมและการให้กำลังใจชีวิต โดยส่วนใหญ่แล้วจังหวะหรือทำนองของเพลงนั้น ๆ จะมีส่วนในการกำหนดอารมณ์ของเพลงให้เป็นที่ไปในแนวทางที่ผู้สร้างสรรค์เพลง ๆ นั้นต้องการ แต่ในการสร้างสรรค์มีวลีควิตีโอนั้น มักใช้แนวทางเดียวกันกับการสื่อสารโดยทั่วไปของมนุษย์ ที่จะปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมายกับตัวหมายถึง เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยการศึกษาถึงตัวบทที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตัวหมายกับตัวหมายถึงตามแนวทางของสัญลักษณ์วิทยานั้น ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงเนื้อหาเพราะเนื้อหาไม่ได้สร้างความหมายของตัวบท และความหมายที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการกระทำและการสร้างความสัมพันธ์กันระหว่างตัวหมายกับตัวหมายถึง ซึ่งมีวลีควิตีโอซึ่งถูกสร้างสรรค์ขึ้นจากค่าสัญลักษณ์ต่าง ๆ ย่อมทำให้ผู้บริโภคสามารถรับรู้ความหมายและเกิดอารมณ์ร่วมได้ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของค่าการใช้และทำให้ค่าการแลกเปลี่ยนที่ผู้บริโภครู้จักว่าเพลงนั้น ๆ มีคุณค่ามากพอที่จะแลกเปลี่ยนด้วยเงินในการซื้อเทปเพลงมาฟังได้ ซึ่ง ดล ผดุงวิเชียร ได้กล่าวถึงการสร้างสรรค์ในประเด็นนี้ว่า

... ตรงนี้คือหน้าที่ของเราในการนำเสนอว่า คนนี้อยู่กับตรงนี้ได้ อารมณ์ตรงนี้มีมันควรไปอยู่บนดาดฟ้า ซึ่งตรงนี้เราก็ไม่ต้องการให้คนดูเข้าใจถึงขนาดว่าคนคิดคิด

ยังไง แต่ว่าแค่เสพคนดูมักไม่คิดถึงขนาดว่างานนี้ผู้กำกับต้องคิดแบบนี่ถึงให้ขึ้นไปอยู่บน
 ดาดฟ้า เราต้องการเพียงให้เสพแล้วมีความสุขที่สุด ได้อารมณ์ที่สุด...

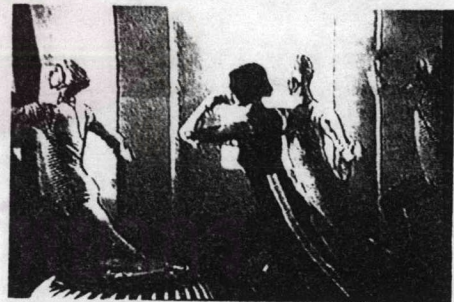
(ดล ผดุงวิเชียร, สัมภาษณ์)

จากบทสัมภาษณ์นี้อาจกล่าวได้ว่า "การเสพ" ในประเด็นที่ทำการศึกษานี้หมายถึง
 การเกิดอารมณ์ร่วมขณะที่รับชมภาพ และคล้อยตามไปอย่างมีความสุข ซึ่งการเกิดอารมณ์
 ดังกล่าวนั้นไม่มีเหตุผลมาอธิบายได้ว่าเพราะเหตุใด อารมณ์เศร้าใจ หรือสนุกสนานจึง
 เกิดขึ้นได้ขณะที่บริโภครูปภาพและฟังเพลงในมิวสิควิดีโอ แต่ปรากฏการณ์ดังกล่าวสอดคล้อง
 กับทัศนะของการบริโภคในสังคมผู้บริโภคตามวัฒนธรรมยุคหลังสมัยใหม่ ที่สามารถพึงพอใจ
 ได้จากการบริโภคภาพพจน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพลง เป็นสินค้าที่จับต้องไม่ได้ การ
 พยายามส่งเสริมการขายด้วยมิวสิควิดีโอ เพื่อมุ่งทำให้เพลงมีความไพเราะขึ้น จากความ
 พึงพอใจของผู้บริโภคที่เกิดขึ้นจากความประทับใจหรือพึงใจกับสถานภาพของเพลง หรือ
 สถานภาพของศิลปินที่เกิดขึ้นได้จากการสร้างสรรค์ด้วยค่าสัญลักษณ์ จนเกิดกระบวนการก่อให้เกิด
 เกิดภาพพจน์ (Process of Imagery) นั้นเอง

ตัวอย่างของมิวสิควิดีโอเพลงไทยสากลที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยมีค่าสัญลักษณ์เป็นแนว
 ทางที่ปรากฏในการสร้างความหมาย หรืออารมณ์ร่วมตามทัศนะของยุคหลังสมัยใหม่นั้น
 ได้แก่มิวสิควิดีโอเพลง จริงไม่กลัว ของศิลปิน คริสตินา อากิลาร์ ซึ่งผู้กำกับและสร้าง
 สรรค์มิวสิควิดีโอเพลงจริงไม่กลัว ได้ให้ทัศนะว่า

...จริงไม่กลัวนี้จะใช้ไฟกระพริบ ซึ่งเกิดจากเสียงดนตรี ซึ่งเรายึดเสียง
 ดนตรีเป็นหลัก คือเราจะไม่ยึดกับเนื้อเพลงว่า อะไรจริง ใครไม่กลัว ไม่มีแต่เรายึด
 ดนตรีเป็นหลัก ซึ่งเราก็ต้องหาสิ่งอื่นมาทดแทนกัน กล้องก็เป็นเครื่องดนตรีชิ้นหนึ่งที่จะ
 สื่อสารได้โดยการทำให้ดนตรีเกิดขึ้นในภาพ ซึ่งมีลักษณะการเคลื่อนไหวของกล้องที่เข้ากับ
 ดนตรีมากกว่าเนื้อหา...

(ดล ผดุงวิเชียร, สัมภาษณ์)

ภาพประกอบมิวสิกวิดีโอเพลง จริงไม่กลัว

หากจะพิจารณาตามเนื้อหาของเพลง "จริงไม่กลัว" เป็นเพลงรักที่มีจังหวะเร้าใจ สนุกสนาน กล่าวถึงความรักที่ฝ่ายหญิงยังไม่แน่ใจว่าฝ่ายชายคิดรักตนเองจริงหรือไม่ ด้วยจังหวะของดนตรีที่ร้อนแรงและเร้าใจ ที่ถือได้ว่าเป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่งที่ใช้ในการกำหนดทิศทางของลักษณะรูปแบบและเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอแต่ละเรื่องว่าเป็นเช่นไร "จริงไม่กลัว" ถูกนำเสนอเป็นแบบไม่เป็นเรื่องราวแต่เน้นที่แสงเงา การเคลื่อนไหวของตัวศิลปินนำร่องนำกับนักเต้นรำร่วมที่มีทั้งหญิงและชาย ประกอบกับการเคลื่อนไหวของภาพและกล้องที่ตัดสลับไปมาอย่างลงจังหวะ สามารถสร้างความพึงพอใจให้ผู้บริโภคได้บริโภคภาพพจน์ และความเพลิดเพลินที่ปรากฏขึ้นโดยมิได้คำนึงถึงความเกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับเนื้อหาของเพลงแต่อย่างใด ซึ่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในกระบวนการบริโภคดังกล่าวนี้เป็นผลมาจากการใช้คำสัญญาเป็นแกนนำในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างแท้จริง

ในช่วงต้นก่อนการนำเข้าสู่ตัวบทของเพลง ภาพในมิวสิกวิดีโอเพลง "จริงไม่กลัว" ใช้ฉากหลังสีฟ้าตัดกับตัวนักร้องที่สวมเครื่องแต่งกายสีดำและมีการซ้อนภาพของกลไกอิเล็กทรอนิกส์ ก่อนที่กล้องจะเคลื่อนเข้าหาตัวศิลปินอีกครั้งขณะที่ยืนเต้นอยู่ร่วมกับนักเต้นรำอีกจำนวนหนึ่ง เป็นการใช้คำสัญญาให้เกิดความแปลกตา ความตื่นเต้น และการเตรียมพร้อม ยิ่งประกอบด้วยภาพ zoom in ในขณะที่บุคคลกลุ่มหนึ่งยืนสงบนิ่งอยู่เป็นเงาดำ โดยมีแสงไฟฉายสาดไปมาใช้เป็นตัวหมายถึงของความรู้สึกกระทึกใจ และได้อารมณ์สอดคล้องไปกับจังหวะของเพลง

องค์ประกอบของภาพต่าง ๆ ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลง "จริงไม่กลัว" อันได้แก่ การแต่งกายของคริสตินาในชุดเสื้อแขนกุดและถุงมือสีขาว ภาพของกลไกอิเล็กทรอนิกส์ นักเต้นชายที่สวมชุดติดกันทั้งตัวคลุมตลอดจนถึงศีรษะ ล้วนประกอบกันขึ้นเพื่อสร้างอารมณ์และความรู้สึกของผู้บริโภคให้คล้อยตามไปในแนวทางใกล้เคียงกัน และเมื่อมีการเคลื่อนไหวและอิริยาบถต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น มองดูแล้วกระฉับกระเฉงว่องไว ทำให้ผู้บริโภคสัมผัสได้ถึงความล้ายุค ความเป็นคนในยุคหลังสมัยใหม่ที่ดูคล่องแคล่ว แต่ลึกลับ

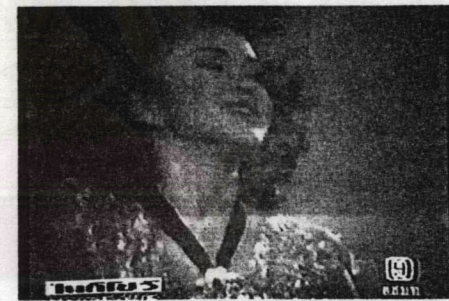
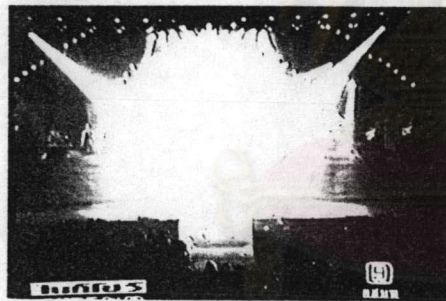
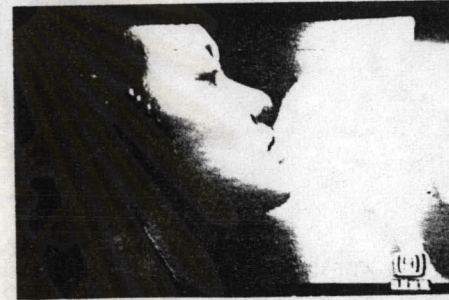
และมีเสน่ห์ในทุกการเคลื่อนไหว ภาพของนักเต้นหญิงสองคนที่แต่งกายคล้ายนักร้องนำมาก แต่ยืนอยู่เบื้องหลัง เป็นตัวหมายถึงแสดงถึงตัวหมายถึงของความมีพลังของนักร้องนำ ความโดดเด่นสง่างาม ที่มีสมุนแวนต์ล้อมคอยส่งเสริมการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง

นอกจากความตื่นเต้นเร้าใจของการพัฒนาอารมณ์ร่วมต่อแสงสีและภาพที่ปรากฏ ในมิวสิควิดีโอเพลง "จริงไม่กลัว" แล้ว คำสัญญาที่ปรากฏอยู่ตลอดทั้งเรื่องยังช่วยในการสร้างภาพพจน์ของตัวศิลปินให้ผู้บริโภครู้สึกได้ว่า ตัวศิลปินนั้นเป็นนักร้องที่มีความสามารถมีได้ร้องเพลงได้แต่อย่างเดียว หากยังมีความสามารถในการเต้นรำที่คล่องแคล่วรวดเร็ว แสดงถึงการเป็นศิลปินที่มีความมุ่มานะฝึกซ้อม เอาจริงเอาจังต่อการตระเตรียมผลงานก่อนนำออกสู่สายตาประชาชน

อาจกล่าวได้ว่า มิวสิควิดีโอเพลง "จริงไม่กลัว" ถือว่าได้ประสบความสำเร็จในการใช้คำสัญญาในการสร้างสรรค์ผลงานมิวสิควิดีโอเพลงไทยสากล ให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้บริโภครายได้มาตรฐานในระดับสากล ทั้งนี้เนื่องมาจากการได้รับรางวัลยอดเยี่ยม Asian Viewer Choice Award จากผู้ชมเคเบิลทีวีของสถานีโทรทัศน์ เอ็มทีวี ทั่วโลก ซึ่งนั่นย่อมาหมายความว่า คำสัญญาที่เกิดขึ้นในมิวสิควิดีโอเพลงจริงไม่กลัว สามารถส่งความหมายด้วยความเป็นสากลที่สามารถเข้าใจกันได้โดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะการสร้างสรรค์ใช้การคำนึงถึงจังหวะและทำนองของดนตรีในการกำหนดแนวทางการสร้างสรรค์ที่ใช้การเคลื่อนไหว และแสงเงาที่ให้การส่งความหมายเป็นที่เข้าใจทั่วกันในระดับสากล

มิวสิควิดีโอเพลงไทยสากลอีกตัวอย่างหนึ่งที่ใช้คำสัญญาในการสร้างสรรค์ผลงานมิวสิควิดีโอออกมา โดยทั้งที่ไม่จำเป็นต้องสร้างเป็นเรื่องราวที่มีโครงเรื่องช่วยพัฒนาความคิดความเข้าใจของผู้บริโภค แต่ก็อาจสร้างสรรค์ออกมาโดยไม่มีมีการผูกเรื่องราวแต่อย่างใด โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวหมายถึงและตัวหมายถึงที่ปรากฏอยู่ในภาพตลอดทั้งเพลง

ช่วยสร้างความรู้สึกและอารมณ์ร่วมของผู้บริโภคให้มิต้องต่อตัวเพลงและตัวศิลปินไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่ มิวสิควิดีโอเพลง "สุดฤทธิ์สุดเดช" ของศิลปิน ใหม่ เจริญปุระ

ภาพประกอบมิวสิควิดีโอเพลง สุดฤทธิ์สุดเดช

โดยเนื้อหาของตัวบทในเพลง "สุดฤทธิ์ สุดเดช" นั้น เป็นเรื่องราวของความรักที่ไม่สมหวังแต่ถูกนำเสนอด้วยจังหวะและทำนองเพลงที่รุนแรงและเข้าใจ ซึ่ง ดล ผดุงวิเชียร ผู้สร้างสรรค์และกำกับมิวสิควิดีโอได้ให้สัมภาษณ์ว่า

...มันอยู่ที่ตัวตนของศิลปินด้วย เช่นศิลปินทำเป็นเรื่องมีแผนไปโกรธคนนี้ เช่น
 สุดฤทธิสุดเดช เนื้อหาบอกว่าทำไมต้องทำร้ายกันขนาดนี้ คิดแล้วแค้นจริง ๆ ว่าทำไมถึงถึง
 กันไป แต่ที่จริงคนอย่าง ใหม่ เจริญปุระ คือความเป็นตัวตนของนักร้องสูงมาก คือจะ
 สูงกว่า อรพรรณ พานทอง ความเป็นตัวตนของนักร้องมีสูง จนกระทั่ง present เป็น
 เรื่องไม่ได้ จะไม่เชื่อว่านี่เป็นแผนใหม่ในเรื่องนี้ ถ้าเป็นแผนใหม่ต้องเป็นใจถึงจะเชื่อ
 คือเขาเป็นคนที่จริงไปแล้ว เป็นคนที่ลงมาสมทบขาทายาก เพราะฉะนั้นเลยตีความสุดฤทธิ
 สุดเดชไปอีกอย่างหนึ่ง ประกอบกับ timing ช่วงนั้นมีการ promote เป็นช่วงท้าย
 เพราะฉะนั้นเป็นเหมือนการสรุปงานของเค้าว่าความสุดฤทธิสุดเดชของเขาคืออะไร..

(ดล ผดุงวิเชียร, สัมภาษณ์)

สุดฤทธิ สุดเดช เป็นเพลงรักที่กล่าวถึงการที่หญิงสาวถูกทอดทิ้งจากชายคนรักที่
 เคยไว้วางใจกัน ทำให้ฝ่ายหญิงเกิดความเจ็บใจและแค้นอย่างสุดฤทธิสุดเดช หรืออย่าง
 เต็มที่จริง ๆ ซึ่งโดยการสร้างสรรค์ผลงานมิวสิควิดีโอให้การเสนอภาพก่อนและหลังการ
 แสดงคอนเสิร์ตครั้งใหญ่ของตัวศิลปินเป็นตัวหมาย แทนความรู้สึกตามชื่อของเพลงโดยยัง
 คงไม่ได้คำนึงถึงเนื้อหาของเพลงว่ามีความเกี่ยวข้องอยู่กับความรักหรือความผิดหวังใน
 ประเด็นใด

ในมิวสิควิดีโอเพลง "สุดฤทธิ สุดเดช" ตัวศิลปินผู้ขับร้องนำคือ ใหม่ เจริญปุระ
 ปรากฏตัวในสองลักษณะซึ่งต่างเป็นตัวแทนที่แสดงถึงตัวหมายถึงที่ต่างกันไป เมื่อนำมา
 ประมวลรวมกันในเรื่องทำให้ผู้บริโภคสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวศิลปินทั้งที่อยู่
 เบื้องหลังและต่อหน้าประชาชน กล่าวคือ ในลักษณะแรกนั้นเป็นตัวศิลปินขณะทำการซ้อม
 ก่อนขึ้นเวทีจริง ซึ่งจะแต่งกายสบาย ๆ มองดูทะมัดทะแมงด้วยเสื้อผ้าที่ระบายความร้อนได้ดี
 ขณะที่ฝึกซ้อมที่ต้องมีการซ้อมเต้นรำด้วย ภาพของใหม่ เจริญปุระ ในลักษณะนี้นั้นปรากฏ
 จากการปรู้งแต่งด้วยเครื่องสำอางค์ หรืออาภรณ์ใด ๆ ที่ดูหรูหราเหมือนเช่นปรกติ ทำ
 ให้ผู้ชมรู้สึกถึงความเป็นคนเอาจริงเอาจังขณะฝึกซ้อมโดยไม่คำนึงถึงความที่จะต้องสวยงาม
 เสมอ แต่ก็ยังคงดูเป็นธรรมชาติน่ารักและสดใส ในอีกลักษณะหนึ่งนั้น ใหม่ เจริญปุระ

บนเวทีคอนเสิร์ตจริงที่พบเห็นกันอยู่เสมอที่มักจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่ดูโดดเด่น แปลกตา ทั้งสีและการออกแบบตัดเย็บ ใบหน้าและทรงผมถูกจัดแต่งอย่างเต็มที่ให้สวยงามเสมอ แต่ยังคงต้องคล่องตัวในการร้องและเต้นในหลายเพลงที่เต็มไปด้วยลีลา ตัวหมายจากภาพในลักษณะนี้นั้นแสดงถึงความเป็นดารา ความหรูหราและเป็นสากลของตัวศิลปินที่ภายหลังจากฝึกซ้อมอย่างเต็มที่ก็สามารถนำเสนอการแสดงจริงบนเวทีได้อย่างเต็มแรงเต็มกำลัง

ภาพอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบในการร่วมสร้างความหมายให้กับมิวสิกวิดีโอเพลง "สุดฤทธิ์ สุดเดช" ได้แก่ ภาพของหีบใส่ของหรือไฟประกอบบนเวทีคอนเสิร์ต ภาพเวทีและคนเตรียมงานอย่างขมุกขมัวของตัวศิลปินและนักเต้น ท่าเต้นในขณะฝึกซ้อมหลายท่าที่ดูแปลกตาและต้องอาศัยความร่วมมืออย่างมาก เพื่อที่จะให้ได้ภาพของความพร้อมเพรียงกันในวันแสดงจริง ตลอดจนภาพของใหม่ เจริญปุระ ที่ทั้งร้องทั้งเต้น วิ่งและกระโดดอย่างไม่รู้เหน็ดเหนื่อย แม้กระทั่งมานั่งดูการจักระบบไฟอยู่ด้านล่างเวที และทดสอบระบบเสียงด้วยตนเอง ล้วนเป็นตัวหมายที่แสดงถึงการประมวลความเข้าใจถึงความตั้งใจในการทำงานของตัวศิลปินและทีมงานให้ผู้บริโภคได้รับรู้ ตลอดจนกระทั่งความดูแลเอาใจใส่และพิถีพิถันของใหม่ เจริญปุระ ที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ มากกว่าการจะเป็นแค่เพียงศิลปินผู้ขับร้องธรรมดา ซึ่งถือเป็นภาพและเหตุการณ์เบื้องหลังที่ถูกนำมาเสนอก่อนที่จะมีการแสดงจริงเกิดขึ้น

อย่างไรก็ดี ภาพของการแสดงคอนเสิร์ตบนเวทีในวันแสดงจริง ยังคงใช้เป็นตัวหมายถึงในความมีเสน่ห์เข้ายวนใจของตัวศิลปิน ตลอดจนภาพการร่วมเต้นร่าอย่างเต็มแรงกับแฟนเพลงวัยเด็ก ก็แสดงถึงความหมายของการปลดปล่อยอารมณ์อย่างเต็มที่ มีความรักและจริงใจกับแฟนเพลงโดยไม่เลือกชนชั้นหรือวัย แสงไฟบนเวทีคอนเสิร์ตช่วยเป็นตัวหมายถึงความร้อนแรงและเต็มไปด้วยพลังทั้งของตัวเพลง และภาพอริยาบถของศิลปินที่แสดงออกในอารมณ์อย่างเต็มที่ได้อย่างเป็นธรรมชาติ

ในฐานะของผู้บริโภคการได้มีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์หรือเห็นภาพของศิลปิน ทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง ทำให้เกิดความรู้สึกสมบูรณในความคิดที่มีต่อศิลปินคนหนึ่ง ๆ การได้รู้จักทั้งเบื้องหลังและเบื้องหน้าในการทำงาน เป็นเหมือนการช่วยผลักดันให้เกิดความรู้สึกเป็นกันเอง และเชื่อถือในตัวศิลปินที่นำเสนอผลงานซึ่งได้รู้จักทั้งตัวผลงานและตัวศิลปิน ซึ่งถือเป็นกระบวนการร่วมสร้างภาพจน์ของศิลปินเพื่อให้ผู้บริโภคได้บริโภคภาพพจน์นั้น ๆ อีกต่อหนึ่งนั่นเอง หรืออาจกล่าวได้ว่า คำสัญญาต่าง ๆ ที่ปรากฏในผลงานมิวสิควิดีโอเพลงไทยสากล มีส่วนสำคัญในการร่วมสร้างภาพพจน์ให้กับตัวศิลปินโดยอาจจะดำเนินไปตามเนื้อหาของเพลงหรือไม่ก็ได้ แต่สุดท้ายแล้วผู้บริโภคต้องมีความรู้สึกในแง่บวกต่อตัวเพลงและตัวศิลปิน โดยตัวศิลปินนั้นก็มักจะมิได้เป็นเพียงนักร้องที่ร้องเพลงได้เพียงอย่างเดียว แต่จะต้องเป็นนักร้องที่มีองค์ประกอบอื่น ๆ เข้ามาช่วยเสริมให้ผู้บริโภครู้สึกใกล้ชิดในความสมจริงมากขึ้น เช่น ความสามารถในการเต้นรำ การเป็นคนเด็ดเดี่ยวมุ่งมั่น ความจริงใจรักสนุก หรือความมีเสน่ห์เย้ายวนเพศตรงข้าม เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ถูกนำมาพิจารณาในการสร้างความสัมพันธ์ของภาพต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวหมายและตัวหมายถึงที่นำไปสู่การสร้างความหมายโดยมิวสิควิดีโอที่นำเสนอพร้อมกับเพลงและภาพของศิลปิน

การสร้างสรรคมิวสิควิดีโอด้วยคำสัญญา จะมีส่วนผลักดันให้ผู้บริโภคเกิดความประทับใจตั้งแต่ครั้งแรกในการบริโภคซึ่งเป็นผลผลิตของผู้ผลิตที่จะนำคำสัญญาที่ผู้บริโภคบริโภคเข้าไปนั้นมานำเสนออีกเป็นการตอกย้ำ และช่วยส่งเสริมการสื่อสารที่จะกระทำขั้นต่อไปซึ่งในประเด็นนี้ กิตติศักดิ์ ช่างอรุณ ได้ให้ทัศนะว่า

...งานทางด้าน art ทุกอย่างมันต้องทำให้ดีที่สุด ทุกอย่างดีหมดเพียงแต่ step ของมัน function ของมันในการ promote ทุกเรื่อง first impression เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เพราะว่าถ้าเขาได้ first impression ที่ไม่ดีเขาก็จะฝังใจหรือถ้าเขาได้ดีไปเขาก็จะ impress แล้วก็ง่ายที่เราจะสื่อสารต่อ...

(กิตติศักดิ์ ช่างอรุณ : สัมภาษณ์)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า วรรณคดีค่าสัญญาถือได้ว่าเป็นค่าแห่งการบริโภคที่แท้จริงในมิติของการบริโภค ตามแนวคิดของ Jean Baurillard ทั้งนี้รวมถึงวรรณคดี การบริโภคมิวสิควิดีโอ เพลงไทยสากลตามผลที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วย ยิ่งไปกว่านั้นก็คือ ค่าสัญญายังมีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานมิวสิควิดีโอในฐานะที่ได้กลายมาเป็นปัจจัยหลักในการนำเสนอความหมายที่แท้จริงในส่วนหนึ่งของเนื้อหาที่ปรากฏต่อสายตาของผู้บริโภค ซึ่งการส่งความหมายดังกล่าวนั้นสามารถเชื่อมโยงเข้าได้กับเรื่องราวต่าง ๆ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของเนื้อหาหรือตัวสารกับผู้บริโภค ส่วนค่าการใช้ในประเด็นของการสร้างสรรค์ก็มีบทบาทในการเป็นเพียงแนวทางขั้นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการนำไปใช้งานของมิวสิควิดีโอในฐานะเป็นผลผลิตจากสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง

นอกจากนั้นแล้วค่าสัญญายังมีส่วนในการร่วมสร้างภาพพจน์ให้กับศิลปินได้โดยการประมวลเอาคุณค่าทางสัญญาของความเป็นสากล คุณค่าทางสัญญาของความเป็นตัวตนของศิลปิน และคุณค่าสัญญาของวิถีชีวิตแบบบูรณาการเพื่อมารวมกัน และก่อให้เกิดการบริโภคทางสัญญาที่เกิดขึ้นผ่านทางสื่อโทรทัศน์ ที่มีประสิทธิภาพในการทำให้ตัวหมายต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นมีความชัดเจน และส่งความหมายตามแนวทางการสร้างสรรค์ได้

โดยทั่วไปแล้ว ในส่วนของการสร้างสรรค์คุณค่าทางสัญญาของความเป็นสากลก็มักจะใช้ตัวหมายต่าง ๆ ในการนำมาสร้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันจนสามารถส่งผ่านความหมายมายังผู้บริโภคให้รับรู้และเข้าใจได้ โดยข้อได้เปรียบประการหนึ่งคือ มิวสิควิดีโอที่ผลิตขึ้นเพื่อส่งเสริมการขายเพลงไทยสากลก็จะมีความเป็นสากลอยู่แล้วในตัวเอง อันเนื่องมาจากเนื้อหาและทำนองดนตรีที่มีความเป็นสากลถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดบรรยากาศของเพลงและอารมณ์ของผู้บริโภค ในขณะที่เดียวกันก็เป็นส่วนประกอบสำคัญที่ต้องนำเสนอพร้อม ๆ กับภาพในมิวสิควิดีโอ ซึ่งความเป็นสากลดังกล่าวจะแตกต่างไปจากความเป็นไทยที่ได้รับจากจังหวะหรือทำนองเพลงไทยเดิมโดยสิ้นเชิง ตัวหมายอื่น ๆ ที่ปรากฏขึ้นเพื่อสร้างสัญญาของความเป็นสากลนั้นก็มักได้แก่ การแต่งกายที่ได้รับอิทธิพลจากชาติตะวันตก ฉากและสถานที่ถ่ายทำที่ไม่คุ้นตาแบบในประเทศไทย หรือการ

แสดงออกซึ่งอารมณ์รักใคร่ โกรธ เกลียด หรือไม่พอใจที่มักจะเปิดเผยชัดเจน ไม่สงบ
เสงี่ยมหรือเก็บงำความรู้สึกแบบที่คนไทยพึงจะกระทำ เป็นต้น

คุณค่าทางสัญลักษณ์ของความเป็นตัวตนของศิลปินนั้น เมื่อนำมาพิจารณาร่วมใน
การสร้างสรรคผลงานมิวสิควิดีโอ จะมีส่วนอย่างยิ่งในการส่งเสริมและผลักดันให้แนวโน้ม
ในการสร้างภาพพจน์ของตัวศิลปินเป็นไปได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว และสามารถอยู่ใน
ความทรงจำของผู้บริโภคได้นาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริโภคโดยทั่วไปมักยึดติดกับภาพพจน์
ของศิลปินที่ตนเองได้รู้จักหรือจำได้จากสื่ออื่น ๆ ประกอบนั้น นอกจากนั้นแล้วยังนิยมที่จะ
เข้าถึงภาพพจน์ของศิลปินที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ดังนั้น การนำเอาความเป็น
ตัวตนของศิลปินมานำเสนอประกอบการสร้างสรรค์ผ่านทางค่าสัญลักษณ์ต่าง ๆ จะทำให้เกิด
การส่งความหมายที่เข้าถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภคได้ชัดเจนขึ้น และทำให้ผู้บริโภค
สามารถคล้อยตามได้เร็ว

ในส่วนสุดท้ายของการสร้างค่าสัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์มิวสิควิดีโอเพลงไทยสากล
ด้วย คุณค่าทางสัญลักษณ์ของวิถีชีวิตแบบหรูหราฟุ่มเฟือยนั้น เป็นการนำผู้บริโภคออกจากโลก
แห่งความเป็นจริงที่อาจจะเต็มไปด้วยความแร้นแค้น ไม่สมหวังและน่าเบื่อหน่าย เข้าสู่
โลกแห่งความพึงพอใจ (pleasure world) ตามความคิดของ Morse โดยการนำ
เสนอภาพลักษณ์ที่ดูแล้วเพลิดเพลินเจริญตา เช่น ภาพของผู้หญิงที่แต่งตัวด้วยอาภรณ์หรูหรา
คูมिरาคาแพง การใช้ชีวิตแบบฟุ่มเฟือยด้วยการเที่ยวเตร่ตามบาร์หรือไนท์คลับตอนกลางคืน
ตลอดจนการใช้ยวดยานพาหนะราคาแพงที่ดูหรูหรากว่าปรกติ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ใน
บางครั้งความหรูหราฟุ่มเฟือยต่าง ๆ ที่ส่งผ่านตัวหมายมาเป็นค่าสัญลักษณ์นั้น ก็สามารถจะ
ผนวกรวมอยู่กับความเป็นสากลได้อย่างกลมกลืน เช่น การที่ตัวแสดงซิมมูเตอร์ไซค์ขนาดใหญ่
ใหญ่แบบที่ต่างประเทศนิยมกันนั้น ก็สามารถใช้เป็นตัวหมายของความเป็นสากล ในขณะที่
เดียวกันก็เป็นที่น่าทึ่งกันว่าเป็นมอเตอร์ไซค์ที่มีราคาแพง และผู้ขับซิมมูเตอร์ไซค์ให้สถาน
ภาพว่าเป็นคนหรูหรา ดูโก้เก๋ เป็นต้น การสื่อความหมายด้วยค่าสัญลักษณ์ต่าง ๆ จะเข้าถึง
กลุ่มผู้บริโภคจำนวนมากได้ตามความเห็นของ Baurillard ที่กล่าวถึงการที่มวลชนพยายาม

แสวงหาภาพลักษณ์ที่สามารถเข้ามาแทนที่ความเป็นจริงในประสบการณ์ การปฏิเสธความรู้สึกนึกคิดที่เป็นจริง แต่เลือกเปิดรับความบันเทิงเรีงรมย์เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะการขาดซึ่งอำนาจ เนื่องมาจากการถูกรบกวนด้วยกลไกต่าง ๆ ทางสังคม ซึ่งการพยายามสร้างความพึงพอใจจากการบริโภคค่าสัญญะดังกล่าวเพื่อความบันเทิง ก็เป็นไปตามวัฒนธรรมของสังคมผู้บริโภคในยุคหลังสมัยใหม่นั้นเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย